

ek

tt londoni hely
közli, hogy Ang
ta a következő
lmazni:

ahhoz, hogy
a jelenlegi ké
emelhesse fel,
a próbaidőre vo
vról 2 évre.

a próbaidő le
most nyilatkoz
ikkentésének id

hogy a javasla
mára elfogadha
Debats szerint
bát követne el
k. Értésére kell
nak, hogy szük
z új közvetítést
lyozza ki, hogy
k az angol bará
asító álláspont
ndennemü enge

Hitler érdeklőd

lapo kiegészít
ancia leszerelés
lettek. A vár
hetett elérni. A
annak a híreszte
minisztertanács
olna Németország
főre történő eme
z a feltételek, hogy
ígért sem szabad
anciaország biz

közlése szerint
beszélést folytat
nyelvet követel.

osztrák konf
az eszmecsere.

ellár kezdemény
ta tudni, mikor
Lengyelország
chivandó rendl
ke is, mint a le
esülési ülésszak
gyminiszter lenne
A Matin legújabb
anciaország nem
hagyni a német
nem enged állás
választ most ké
térümben, a ny
g kerülni és a j
at Berlinben.

ortodox hit-
a hitközség
kéjéért

26. Lapunk tegnap
ei ortodox hitközség
é cikkeknek képes
marel hitközség el
re kérte fel az U
hogy ő a maga ré
erőfeszítéseket tesz
kéjének helyreállítá
tót indított meg a
t csoportok kibélt
gy sikerülni fog ki
rteket a hitközség

k állásukból
atlan osztrák
iselőket

Az osztrák minis
ából ma szükség
g a politikai szer
tlan köztisztviselő
esetleg nyugdíj
sátásáról. Egy má
azon b'rák elle
térkedéseket, aki
a jelenlegi kurzus
éges érületüket

nyv. és Lapkiadó R
da Baron L. Pop 11
n: 9-77.

zurat

Taxa postala
plátite in num.
No. 224713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop
19. Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lei. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. Hir-
detések díjszabás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bányási
zsidóság egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ter Robert
Budapest

1934. JANUÁR 27.

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Bérmertetlen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernö. Felelős szerkesztő Jámbor
Ferenc. Bukaresti szerkesztő Hál-
szegi Ernő, Str. Matei Millo 7.

Vasárnap, 1934 január 28.

5694. ÉV SEBATH 12. XVII. ÉVF. 21 SZAM.

Eltűnnek az amerikai milliomasok

Egyre-másra tűnnek el Amerikában a milliomasok. Tévedés ne essék, nem a banditák, hanem a gazdasági válság tizedeli meg az amerikai lakosság ezt a kiváltságos osztályát.

Az amerikai pénzügyi hatóságok 1929-ben még 513 olyan emberről tudtak, akiknek évi jövedelme meghaladja az egymillió dollárt, 1933-ban viszont már csak 20 ilyen milliomost jegyzett fel az adóügyi krónika.

Elszűnt és kihal lassanként az emberiségnek ez a rendkívüli fajta, a legendásbírú, bírgyelt és gyűlölt, sóhajtott és átkozott, amerikai milliomas.

Nem miattuk, saját magunk miatt sajnó a szívünk. Az amerikai milliókból mindnyájunknak jutott valami. Ha semmi egyéb, egy kevés illúzió. Hogy így is lehet. És esetleg utánuk is lehet csinálni. Hogy sikerülhet annak, aki nagyon akarja.

Jónarkotikum volt a szegény ember számára — a másik milliója. Különösen az amerikai millió, ami minden könnyen kinalta magát, hogy minden emberben élt a hit, hogy egyszer ő is milliomas lehet.

Hát nem lehet. Ugy látszik véglegesen nem. Az amerikai statisztika azt bizonyítja, hogy a milliomasok száma csak fogyhat. De szaporodni már nem szaporodhat.

Tizenöt éve

annak, hogy a legnagyobb magyar hírközlő, Ady Endre Budapesten kisenvedett.

Fiatalon, alig túl a negyven éven, rengeteg szenvedés után távozott el a földről az a férfi, akinél kevesen tudtak a világon szebben szenvedni és szebben örülni.

A nagy költők a népek életének egén az üstökösökhöz hasonlóak. Fényük izzóan száguld végig a firmamentumon, hamar eltűnő sebességgel, de a fény emlékezete időtlen időnkig vibrál azokban a szellemi tárhelyekben, amelyek sugarait visszaverik: hátrahatallan alkotásaikban.

Ady Endre nemcsak népének, hanem az egész európai és civilizált emberiségnek költője volt. Messiási lelki beállítottságában, biblikus, átkozódó és ellágyuló költészetében nagyon sok rokononást mutatott a zsidó szellemiséggel és lelkiiséggel.

A kiesinyek, az elnyomottak nagy szószólója volt. — természetes tehát, hogy a zsidó szenvedőkkel és elnyomottakkal is együttérzett.

Költő volt és így a realitásokat is csak költői módon tudta érzékelni, illetőleg érzékelni. Itéletét és világlátását fénkölt vágyaira és lelki érzékenységére alapította és ez az oka annak, hogy nagy, szépséges, humanista álmait az idő olyan mélyen megcsufolta.

Mindaz, amit saját népe és minden elnyomott népek számára álmódott, csak rövid időre valósult meg a magyar glóbuszon és az elnyomatásban élő többi népek történelmében.

Ma szerte a világon a bestialitás, a barbárság, a nyomor és elnyomatás korszaka uralkodik, vagy ahogyan Ady mondotta: „a perc-emberkének dártdója tart”.

A Vér és Arany világa, melyről egyik legszebb költeményét írta, ma egymás mellett és egymás szövetségében tombolja ki legrettenetesebb dübét, melyet az emberi történelem kezdete óta annyiszor láttunk fellángolni és pusztítani.

Ilyen atmoszférában igazán csak előkelő és kevésszámú lelkek számára jelent értéket mindaz, amiről Ady Endre Álmodott.

De kevesek szívében ki nem oltatható, örök szeretettel és hódolattal lobog a nagy magyar költő iránti becsülés és hálála, mely nemzedékeken keresztül meg fogja őrizni a költő iránt táplált nagyrahecsülést s mindazokat az eszméket és érteket, amelyek túl fogják élni a mai „eszmék” efemer jelentőségű tombolását.

Január harmincadikán utolsó rohamra indulnak az osztrák nemzeti szocialisták a hatalom meghódítására

Dollfuss titokban megegyezést keresett a nemzeti szocialistákkal?

Bécs, január 27. A Kärntner Tageblait annak a megyőződésének ad ki fejezést, hogy a nemzeti szocialisták január 30. a harmadik birodalom meg alapításának évfordulóján utolsó erőfeszítéssel megpróbálkoznak a hatalmat Ausztriában átvenni.

Fey kancellár legutóbbi beszédében is utalt hasonló veszélyre, de kihangsúlyozta, hogy a kormány felkészülten várja az általános támadást is. A döntő harc után azok, akik nem kerülnek koncentrációs táborkba és börtönökbe, vándoroljanak ki — mondotta Fey.

Egvidejű jelentés szerint az osztrák kormány felhatalmazta a tartományi közbiztonsági igazgatókat a lapok utcai árusításának megszorítására és be tiltására is. Tegnap a minisztertanács ülésén foglalkoztak a büntetőjogi reformmal s elsősorban az esküdtzéki eljárás újjáalkotásával.

Ugyanevak tegnap Grázban Prietger Tivadar kath. lelkész, egyetemi tanár nemzetli szocialista propaganda

miatt letartóztattak és elszállították a wöllersdorfi táborkba.

Berlin, január 27. Habicht osztrák nemzeti szocialista vezető a müncheni rádióban tartott beszédében leleplezte Dollfuss tárgyalásait az osztrák nemzeti szocialistákkal. A tárgyalásokról tudomást szerzett Starhenberg herceg s ekkor megfenyegette a kancellárt azzal, hogy a Heimwehr támogatását eljásza és a Heimwehr-tag miniszterek kilépnek kormányából. Ennek következménye volt a tárgyalások megszakítása és a szigorubb fellépés a nemzeti szocialisták, továbbá újabb Starhenberg-utasításként a szocialdemokraták felé. Dollfuss Habicht szöriint még ma is a megegyezés híve, de kénytelen teret engedni a Heimwehr-befolyásnak. Ez a rezsim Ausztriában — Habicht szerint — végső napjait éli. Most következnek az osztrák nép legkényesebb, de utolsó próbája. Reméli, hogy a nép nem fogja tovább tűrni a rabzoltságot és azt, hogy pribékek továbbra is kintpadon tartásák.

Maniu és Vaida megteremtik a nemzeti parasztpárt egységét

A pártok közötti béke megteremtésére vonatkozó tárgyalások miatt elhalasztják a parlament megnyitását?

Bucuresti, január 27. Maniu Gyula ma délelőtt meglátogatta Titulescu külügyminisztert, majd Madgearuval és Mihalacheval tárgyalt az erdélyi párt-szervezetek fegyelmének helyreállításáról. Rövidesen összehívják a párt elnöki tanácsát Maniu és Vaida részvételével. Hir szerint Mihalache felkérte Vaidát vegye át újból az erdélyi szervezetek vezetését és reorganizálja azokat. Vaida néhány nap múlva ígér választ. A párt végrehajtó bizottságát

február 10-re hívták össze.

A kormány és ellenzék közötti politikai fegyverszünnet kilátásairól még nem lehet tudni bizonyosat. Ma arról beszéltek politikai körökben, hogy a békekilátások érdekében néhány nappal mégis elhalasztanák a parlament megnyitását, ez azonban nem bizonyos. Ebben a kérdésben a jövő héten a királyi elnökletével tartandó minisztertanács fog határozni.

A vérfanatikus

R. Walter Darré, a német parasztság főherjeje. Radikális természet, ezt mindenki tudja és ha beszél, valóságos konkurrens Hitlernek. Legutóbb politikai jelentőségű beszédet tartott, amiről ő maga nyilván azt hiszi, hogy történeti jelentőségű volt. Walter Dorré ur mindenképp előtt harcot üzent Bismarcknak és Capriviának, mert nem volt olyan parasztpolitikájuk, mint amilyent Darré ur akar. Régen volt, de Darré nem tud felejteni. Nem tudja felejteni a volt német császárnak sem a büneit.

A weimari parasztkongresszuson azt mondotta, hogy a mostani német forradalomhoz mindössze három hasonlítható: a svéd, amelyet Gustav Wasa, az angol, amelyet Oliver Cromwell és az olasz, amelyet Mussolini vezetett. A svéd és az angol forradalmárokat már nem lehet megkérdőzni, van-e kifogásuk az összehasonlítás ellen. Mussolini azonban, aki el Hitler előtt és Hitler óta is tiltakozott a párhuzam ellen.

Ezenkívül még azt is mondotta beszé-

dében a parasztnak, hogy II. Vilmos a legszerencsésebb egykori uralkodó. Boldognak mondhatja magát, hogy száműzetésben fejezheti be életét. Mert érdemei szerint a bitófán kellett volna találkoznia a halállal, akárcsak hohenztauteni Konrad királynak hatszázhatvanöt évvel ezelőtt. Mind a kettő ugyanis Darré főherer ur szerint egyazon bünből leledzett; a vérségtől való eltávolodás büneiben.

Dorré ur ugyanis, mint jó náci a régmúltban és a közelmúltban egyaránt a kevertelen germán vért követeli a vezetőktől. Minthogy pedig sem a Hohenstaufenek, sem a Hohenzollernek előlött nem rendelkeznek, a derék Darré lefejeztetésüket a leghelyénvalóbbnak találja.

Ami jó volt a középkorban, miért legyen rossz — kérdi a paraszvezér — a kapitalizmus idejében?

A lefejeztetés valóban jó dolog Darré ur számára, aki mint Röhn ur és a többiek — enyhén szólva perverz hajlamu és szereti a lefejeztetést a vér miatt főképp. A forradalmat is szereti, kivéve a nagy francia forradalmat, amhez a náci-forradalmat nem szabad összehasonlítani.

Mivelhogy annak az volt a természetrajza, hogy a hóhérok is a bitóra jut-tatta.

VILÁG TÜKRE

Az erdélyi szászok testvérháborúja

Sibiu, január végén.

A múlt év elején, Hitler hatalomra jutásával, Németországban megindult nemzeti szocialista áramlat magával ragadta az erdélyi szászokat, illetve a romániai németeket is. A németországi nemzeti szocialisták kormányrajutása előtt is jelentkeztek már az itteni németesség között a mozgalom előfutárai és amint künt Németországban az eszme mindig közelebb jutott a győzelemhez, annál bátrabb, hangosabb és eredményesebbé vált az itteni „megváltók” propagandája is. Az elmúlt hetekben e lap hasábjain visszapillantást vettem a szászország multjára, annak háboru előtti, alatti és utáni helyzetére, egészen a romániai sajtóban sokszor megtárgyalt Sachsentagig, amelyen a józanabb szász elem megdöbbenésére a Selbsthilfe alakulatból lett romániai német nemzeti szocialista párt, a többi pártokat megsemmisítő győzelmet aratott.

A nemzeti szocialisták győzelmük eredményeképpen átvették a helyi, kerületi és országos intézmények vezetését, amely vezetőségekben a letűnt rezsim emberei csak elenyésző kis számban jutottak szóhoz, kivéve a brasonyi kerületet, ahol a régi rezsim nagy nehezen helyi győzelmet tudott kicsikarni.

Az ismeretlenség homályából előtörő új nemzeti szocialista vezetők természetesen hátrébe igyekeztek szorítani a régi vezető egyéniségeket, akikre valóban eszűjő hatással volt váratlan vereségük és az, hogy ezáltal kihullottak a vezető állásokból, melyeket a szász nép tradíciója folytán családról családra, illetve apáról fiúra örökölték. Érthető tehát, hogy ezek vereségükbe belenyugodni se nem tudtak és semmilyen körülmények között nem is akartak.

Annál nagyobb volt a diadalnimor a győzelmi pártban, amelynek vezetői beleültek az elhódított „barsonyszékekbe”, elmentmondást nem tűrően formáltak át ezeknek az intézményeket faji felfogásuk szerint és igyekeztek a szász tömegeket megváltó ígérekkel most már teljesen maguk mellé hódítani.

Csodálatos azonban, hogy ezek az új vezetők, akik a szó szoros értelmében politikai „regruták”, akkorról tehát fel lehetne tételezni, hogy tudatlanságuk mellett meggyőződésüket és idealizmusukat is beviszik az általuk meghódított intézményekbe, megfedkedtek a most már rájuk háruló súlyos feladatokról és felelősségükről és teljes energiájukat saját egyéni és pártjuk pozíciójának megerősítésére és a román állam keretén belül megalakítandó „miniatűr” harmadik birodalom megszervezésére fordították.

Közben a szász paraszt tovább is szegényedik, a papok tanítók és tisztviselők tagg nehezebben jutnak illetményeikhez és egyházi és kulturális intézményeik pedig egyre jobban sodródnak a megsemmisülés örvényébe.

Nemcsak a régi szász vezetők és a szász nép egy része, hanem mindenki, aki ismerte és csodálta a majdnem ezer éves szász egységet és erejüknek csodás alkotásait, őszinte részvétellel figyeli a jobb sorsra érdemes szász nép gazdasági és kulturális pusztulását.

E szász tragédia közepette ért bennünket a Vaida-kormány bukása, illetve a liberális párt hatalomrajutása és az új választások kiírása. Ezen választásokra vonatkozólag is természetesen a romániai németek nagytanácsa hozott határozatot és pedig — a szász nemzeti szocialisták „külön lista” jelszavuk ellenére — oly határozatot, mely szerint a romániai németek, tehát a szászok is, ez alkalommal is a kormánnyal kötnék választási paktumot.

E határozat volt a régi szász vezetőség — a mai ellenzék — első győzelme az új vezetőséggel szemben és e győzelem akkor bontakozott ki teljes nagyságában,

amikor az új vezetőségből, tehát a nemzeti szocialisták közül, egy se jutott mandátumhoz, de még a kandidálásig se. A nemzeti szocialisták szemükre vetették a régi — most újra választott — képviselőknél, hogy a hátuk mögött a kormányval tárgyalva, megcsalták őket és ezáltal az eddigi ellentétek nyílt ellenségeskedéssé fajultak és sajtójukban a legkihívatóbb vádak és szikizódásokat röptettek egymáshoz.

A különben higgadt szászoknál egy eddig teljesen szokatlan, féktelen sajtóháború indult meg, amelyben a nemzeti szocialisták részéről nem kimélték a legmagasabb szász méltóságot viselő Glondys püspököt sem.

E mindent megsemmisítő testvérháború az a hó 22-én megtartott szász néptanácsi gyűlésen robbant ki brutális erejével, amelynek következtében a gyűlésről Glondys püspökkel az élen mindenki kivonult a néptanácsból, akinek neve vagy állása a szász közéletben és azon túlsúlyt és tekintélyt képvisel, úgyhogy a néptanácsban visszamaradtak, bár még mindig a többséget jelentik, de minden politikai képzettség nélkülözve, alkotó munkára teljesen képtelenné váltak. Ezekkel a néptanácsból kivonultakkal ki vonult a hivatalos szász közéletből a szász nagytöke és ennek valóban tiszteltetreméltó, áldozatkész képviselői, úgyhogy ma a szász nép egysége, nemzeti vagyona és jövője a legnagyobb mértékben veszélyeztetve látszik és féltő, hogy az a szász nép, mely a külső ellenségeivel szemben mindig hősiességgel tudta védeni anyagi, kulturális és egyházi alkotásait, e testvérháborúban fog mindent elveszíteni, amit őseik véres verejtékkel alkottak és teremtekett majdnem ezer éves nehéz munkában. Ha a mai „kis” szászok „nagy” elődei, élőkön a háború után elhunyt dr. Wolf Károly (a szász Bismarck) haló poraikból feltámadnának és meglátnák azt, hogy mivé vált a szász egység és nagyság, amiért ők életüket áldozták, visszasiátnának az ő nagyságukat magába záró koporsóikba.

A szászok azonban nagy tragédiájukból mindenestre levonhatják az általuk teremtett események tanulságait.

Amikor a múlt évi márciusi németországi választások után a hitleri terrorizmus a maga barbár embertelenségében megsemmisítette a magas kulturájú német zsidóságot, sárba tiporta azok legszentebb vallási érzelmeit, tudatos hazug régalimat szórt szét a világban a zsidóság ellen, nem akadt a romániai németek közül egyetlen egy sem, aki tiltakozott volna a „Mutterlandban” napirenden levő nagy zsidó tudósok „védőörzete” vétele vagy azok földönfutóvá tétele ellen, de nem fejtették ki ellentétüket akkor sem, amikor a „barna láz” Erdélyben saját soraikban is kezdte szedni egymásután áldozatait és már késő volt, amikor az erdélyi szász tényezők és sajtójuk meglátta, hogy a harci riadót nemcsak a zsidóság ellen fújták, hanem ennek leple alatt a valódi harc az ő saját szocialis és vagoni pozíciójukért megy.

De mi zsidók is levonhatunk e szász tragédiából bizonyos tanulságokat. Láthatjuk mindenekelőtt, milyen alkotásokra képes egy egységes nép. Akik ismerik az erdélyi szászok történetét, legnagyobb elismeréssel kell gondoljanak a mai szászok ama elődeire, akik oly mérhetetlen nagy anyagi és kulturális gazdagságot hagytak utódjaikra. Erre azonban csak egységesítő fákadó erejük folytán voltak képesek.

De láthatjuk mi zsidók, most azt is, milyen rombolásra képes egy nép, ha egysége szétzillics és hová jutunk mi zsidók, ha vezetőink részben nem akariák, másrészt nem képesek a népek egyetlen erejét, az egységet, közünk is létrehozni.

De a szászokon és zsidókon kívül a szász nép széthullásából mindenki más is veszélyeztetve láthatja a mai Németország hangulatának. Mert idehaza a romániai német nemzeti szocialisták, nem rendelkezvén a milliós SA és SS hadsereggel nem tudták a szász népből teljesen elfojtani a más véleményem levők jogos aggodalmait és tiltakozásait és így egyhamar be kellett következzen bukásuk.

Künn Németországban, ahol a milliós hadsereget a német nép hangulatának és tevékenységének irányítására minden rendelkezésre áll valamivel később fog kitörni a merész milliósok a mai vezetőket elsőpró elkeveredése. G. J.

Barna Könyv. Ha a világeseményeket meg akarja érteni, el kell olvasnia ezt a könyvet, amely magyar nyelven mutatja meg, hogy a 40 le, plus 10 le portálható. Kapható az Uj Kelet könyvtárában.

Select Muzgó Általános siker mellett vetíti **Select Muzgó**

VALCERHÁBORU
elsőrangú operettet, Strauss János és Lanner József eredeti zenéjével, főszerepekben: Willy Frisch, Paul Hörbiger, Renata Müller.

Jön:
Irene Dunne és Riccardo Cortez
világsiker aratótt filmje:
Jessica, a Gelfo lánya
Fenny Hurst „Humoresque” c. világhírű regénye nyomán készült megrendítő film

Látogatás a Zsidó Párt főtitkárságán

Teljesen reorganizálják a Pártot. A kormány megvonta a zsidó hitközségek portókedvezményét. Audienciára megy minisztereinkhöz a Zsidó Párt elnöke és főtitkára

Bucuresti, január 27. Az elmúlt évben a Zsidó Párt nevében dr. Fischer József képviselőnek sikerült közbenjárása folytán, a kultuszminisztérium utasította a posta vezérigazgatóságát, hogy mentesítse a zsidó hitközségeket a levélpórtó, a távirati illetékek és esomagszállítási díjak fizetése alól. A postazsonnal közzétett intézkedést a kultuszminisztérium átiratának teljesítése végett.

A liberális kormány első intézkedése

Az új kormány hatálytalanította ezt az intézkedést és egy újabb rendelet alapján a zsidó hitközségek újból kötelesek fizetni a portóilletéket.

Ezzel az igazságtalan és méltánytalan intézkedéssel kapcsolatban, egy másik utasítás jut az eszembe, az amelyet az Erdélyi Orthodox Iroda adott a zsidó választóknak a választások küszöbén.

Vajjon, kinek a közbenjárását fogják igénybevenni — ennek, a zsidó közösségre nézve oly súlyos problémának megoldása végett, — az orth. iroda vezetői, akik mindent elkövettek azért, hogy a zsidóságnak ne legyenek megfelelő képviselői a parlamentben.

A Zsidó Párt ott van a helyén

De azért a Zsidó Párt főtitkársága így képviselők nélkül is igyekszik közbelépni, ha a zsidóságot az említett hez hasonló sérelmek érik. Vannak még azért orthodox rabbik, akik most is eljönnek panaszaiikkal a Zsidó Párt főtitkárságához, amelynek élén a fiatalosan lelkes és aktív Landau Michel áll.

Mihelyt tudomást szerzett a posta ügyvel kapcsolatos sérelemlről, a Zsidó Párt azonnal megtette a sérelem orvoslása érdekében szükségesé vált lépéseket. S bár a mai mostoha körülmények között a pártnak nincs meg az a befolyása, mint mikor az öt képviselő támasztotta alá mégis elég presztizs s sulva van ahhoz, hogy, mint a zsidó kisebbséget jogosan képviselő legfőbb tényezőt vegyük tekintetbe.

A Zsidó Párt elnökének audienciája

A Zsidó Párt elnöke, dr. Fischer Tivadár és a párt főtitkára, Landau Michel valószínű, hogy a közeli napok egyikén audiencián jelennek meg Tata rescu minisztereinkhöz, hogy ennek során feltárgyalják a miniszterelnök előtt a zsidósággal kapcsolatos mindazon kérdéseket, iskola kultusz, szociális, közgazdasági, politikai, stb. ügyeket, amelyeknek megoldása nem tűr többé halasztást.

A párt központi helyiségében

A Zsidó Párt str. Negru Voda 7. sz. alatti központi helyiségében egyébként élénk, pezsgő élet folyik. A párt új főtitkára hatalmas energiával kezdte meg a párt reorganizációs munkáját. A párt vezetősége naponta tart értekezleteket, amelyeknek során a reorganizációs munkával és a párt finanszírozási problémáival kapcsolatos határozatok hoz.

Az az elkeveredés és nyomott hangulat, amely közvetlenül a választások után ránehezedett a párt vezetőkre, már régen felengedett. A romániai zsidóság vezetői már csak a jövőbe néznek s a múltat már csak tanulság végett gondolnak vissza.

A főtitkár asztalán pontos kimutatások fekszenek a három legutóbbi választás eredményeiről. A veszteségekről, amelyeket a párt az elmúlt decemberi választásokon elszenvedett. Lajst-

romozva a helyiségek, az okok, a nevek, amelyek a párt által elért eredmények hű tükrét vetítik vissza.

Az elmúlt napokban a párt vezérkarának számos tagja indult el az ország különböző pontjaira az újjászervező munkálatok beindítása érdekében. Az eddigi felületes szervezőmunkát egy alapos szervező munka eseréli fel, mely

200 ezer tehenet ölnek le Hollandiában, hogy a tej ne lehessen olcsóbb

A leölt marhák húsát konzervnek adják el a munkanélkülieknek

London január 27. Hágából érkező jelentések szerint Hollandiában hetenként négyezres csoportokban összesen 200 ezer tehenet fognak leölni. Az intézkedés célja, hogy Hollandia hanyatlásnak induló tejjelgazdaságát megmentsék és az angol bevételi tilalom által okozott rohamos árlemorzsolódást megakadályozzák.

A leölt állatok húsát konzervnek dolgozzák fel és a munkanélküliek számára fogják árusítani beszerzési áron.

Ezidőszerint nem fenyegeti háborus veszedelem a Távolkeletet

Japánban nyugtalanok az amerikai flottaépítés miatt

Párizs, január 27. Több lap annak a meggyőződésének az kifejezését, hogy sem Moszkvában, sem Tokióban nem tartják elérkezettnek az időpontot nyílt orosz-japán konfliktus kirobbantására. A háborus veszedelem ezidőszerint nem fenyegeti a Távolkeletet.

Egyidejű londoni jelentés szerint japán hivatalos körökben kedvtelenül fogadják az amerikai flottaépítési prog-

a pártot komoly, mintegy beton alapzatra építi fel.

A regálban megerősödött a párt

Ez az újjászervező munka egyelőre főképpen a régi királyságra és Moldovára fog kiterjedni, amelynek zsidó tömegei alig most kezdik átlátni a Zsidó Párt nagy jelentőségét. Érdekes, hogy míg a legutóbbi választásokon a párt az összes tartományokban, Erdélyben, Beszarábiában és Bukovinában az ismert okok miatt jelentős veszteségeket szenvedett, a regálban helyzete meglepően megjavult. Így például Bucuresztben, ahol a legutóbbi Vaida választásokon cea 1000 szavazatot kapott a Zsidó Párt, az 1933 decemberi szavazáskor 1400-at ért el. Hasonlóan javuló eredmények voltak észlelhetők ama helységeken is ahol a választások szabadsága biztosítva volt.

A regáli javuló helyzetnek egyéb kényt magyarázatul szolgál az a tény is, hogy az UER, amely eddig barcos ellenzéke volt a Zsidó Pártnak, jókárau semlegesség álláspontjára helyezkedett s így híveinek jelentős tábora a Zsidó Párt felé orientálódott. (h. e.)

ram végrehajtásáról szóló híreket. Ramutának arra, hogy a még érvényben lévő s csak a jövő évben lejáró flottaépítést korlátozó egyezmény tiltja az újabb tengerészeti fegyverkezést. Úgy látszik, hogy Amerika célszerűnek tartja, ha hozzálát flottája nagyarányú növeléséhez, hogy azután, ha Japán is megkezdje a tengeri fegyverkezést előnyét megtarthassa.

Torgler személyesen cáfolja meg halálhírét

A felmentett kommunista vezért megmutatták a külföldi újságíróknak

Berlin, január 27. A különböző külföldi lapokban hírek jelentek meg arról, hogy Torgler a fogságban meghalt. A titkos államrendőrség vezetője Torglert tegnapi külföldi újságírók egy csoportja elé vezette, akik azt kérdezték tőle, hogy felmentése után miért kérte védőörzetebe való vételét. Torgler a következőképpen nyilatkozott:

— Ez nem felel meg a valóságnak. Én nem kértem azt, hogy védőörzetebe vegyenek. Ez még alomban sem juttott eszembe. A legrosszabb szabadság is kedvesebb számomra, mint a legjobb védőörzete.

Erre Sack dr., Torgler védője azt adta elő, hogy ő volt az, aki Torgler számára a védőörzetebevitelt indítványozta, mert nézete szerint ez volt a legjobb mód arra, hogy biztonságáról gondoskodhasson, miután a fogházban számos fenyegetőlevelet kapott.

Torgler azonban egészen ellenkező véleményen volt mire ő kijelentette, hogy kénytelen Torgler érdekeit védelmezni lemondani. A szembesítésnél jelenlevő újságírók azt a benyomást szereztek, hogy Torgler csak azért engedett bele védőjének indítványába, mert

belátta, hogy egyelőre semmi kilátása sincs a szabadulásra.

Legközelebb Sack dr., Torgler védője és Grimm dr., esseni ügyvéd, aki a német államfordulat előtt különböző politikai perekben jobboldal vádlottakat védett egy új könyvet adnak ki, amelyben a lipcei per lefolyását ismertetik. A könyv február elején egy londoni kiadónál jelenik meg. A könyv szerzője Reed angol újságíró, aki a Reichstagperben a londoni Times tudósítója volt. Ez az Ellenbarna könyv a Reichstagper a hivatalos álláspont alapján fogja ismertetni.

Olaitüzelést, központi fűtéseket

lévelit és rendbe hoz MARKO V. old. gépészmérnök Cui Calea Regele Ferdinand 43 Telefon 453.

Csöndes aki úgy hívót k egy idej

„A zsidó szavazatok vannak úgy látszik vagyok an

Bucuresti, január 27. Egy órával érkezése előtt az újságokból figyeljük a hírek kávéházban a „manuista” frakcióját is, Pop János és Pavel Pavel L. rosi néptribun. M. tmosabb és leghegy szóra a kiseb. lához. Az egy szó csak kár, hogy nem írni, amit mondottan érdekes dolgok sem lesz analízis

Kilencn

— Nem is ez Lazar Ilies —, hben van. De engtattak. Kilenc nronyok között és. resztül nem ettem. sésztájkoltam.

— Talán azt hisdon engedik, min. — Azt nem —, de legalább tudtadok. Nem akakosztjától öökro.

— Meg kell azja —, hogy szépeez a jubileum a. lik ez volt az öt. végigküzdöttem. nu Bratianuak. tem, hogy büszke. ramarosi vezetője.

— Hogy, hogy Bratianu —, talá. esett?

— Csekélység a. —, a kamarában. resti ucaán fejbe. ben pedig lecsúsk. előbb azonban n. ben órák hosszat. éré bön.

— De meg is. továbba Lazar Ilie. veztem meg szüke. gárdákat, én fog. aran Maramuresc. prefektus még m. és azt mondta, h. nem oldotta fel a. ér. voltam az első. tem a román zás. Bucovina megh. ezért a Ferdinand. de liberálisoktól. met.

— Akkor, ké. Ferdinand-rend. jött fel a főváro. Két. egyi.

— Persze, hisz. tam az udvartól. mezték, a másilo. lemaradjak a va. — Am baj va. zár Ilies, miköz. királyi meghív. maradtam a vac. január 24 re tü. rem tárgyalása. ken. Oda is kapt. azt idezőnek h. vénye a fizikám. ben két helye. Egy barátomna. nak, menjén el. meg, hogy nem. sértésj perem tá. éppen január 24. csorára hívott n.

Mj. tokl. — Mit gondol. tént a zsidó s. len?

— A zsidók. Lazar Ilies —, tak, szavazgat.

Csendes beszélgetés Lázár Illéssel, aki ugyanarra a napra két meghívót kapott királyi vacsorára és egy idézőt felségsértési tárgyalásra

„A zsidó szavazatai Maramuresban, hol az urnába kerültek, hol melléje, de vannak úgy látszik olyan zsidók is, akik szeretik a verést. Azért mégsem vagyok antiszemita, ezt mindenki tudja!” — mondja Lázár Illés

Bucuresti, január 27. (Az Uj Kelet tud.) Egy órával a bolgár királyi pár érkezése előtt az egyik kávéház ablakából figyeljük a katonai parádét. Ott ül a kávéházban a nemzeti parasztpárt „anarhista” frakciójának kis vezérka ra is, Pop Jonel, Leucutia, Lazar Illés és Pavel Pavel, Lazar Illés, a maramarosi néptribun, Manju legtemperamentumosabb és legharciasabb live átjön egy szóra a kisebbségi újságírók asztalaához. Az egy szóból persze több lett, csak kár, hogy nem mindent lehet megírni, amit mondott. Ambar határozottan érdekes dolgokról beszélt. Noha az sem lesz analmas, amit a beszélgetés

ből itt átadunk a nyilvánosság számára.

— Mit szólnak az urak a maramarosi választási eredményekhez? — kérdi tőlünk Lazar Illés. — Elég szavazatot hagytak meg nekünk a liberálisok?

— Hogyne — feleltük, — ehhez a nagylelkűséghez már gratuláltunk is a belügyminiszter urnak, már a választás éjszakáján, amikor az első eredmények bejutottak. Elvégre nagy haldás, ha a nemzeti parasztpárt a tavalyi tizenháromezer szavazatot helyett 1700-at a Zsidó Párt pedig 4000 helyett 580 szavazatot mégis megkapott.

Kilencnapig börtön és 115 órás éhségsztrájk

— Nem is ez a fontos — mondja Lazar Illés —, hogy loptak, hát rendben van. De engem még le is tartóztattak. Kilenc napig ültem esendőrszorongatok között és száztizenöt órán keresztül nem ettem egy falatot sem. Éhségsztrájkoltam.

— Talán azt hitte, hogy önt is szabaddon engedik, mint Ghandit?

— Azt nem — hangzott a válasz —, de legalább tudtam, hogy életben maradok. Nem akartam a liberálisok kosztjától örökre jól lakni.

— Meg kell azonban adni — folytatja —, hogy szépen volt megrendezve ez a jubileum a tiszteletemre. Tudniillik ez volt az ötvenedik választás, amit végigküzdöttem. Meg is mondtam Di nu Bratianunak, akit tegnap felkerestem, hogy büszke lehet pártjának maramarosi vezetőjére.

— Hogy, hogy — kérdezte az öreg Bratianu —, talán valami bántódása esett?

— Csekélység az egész — válaszoltam —, a kamarában lezavarultak, Bucuresti utcáin fejbeverték, a szülőmgyémében pedig lecsuktak vagy kilenc napra, előbb azonban a jó maramuresi erőkben órák hosszat gyalogoltattak a tórdig erő hóban.

— De meg is érdemeltem — mondja tovább Lazar Illés —, elvégre én szerveztem meg szűkebb pátriámban a román gárdákat, én foglaltam el súlyos harcok után Maramureset, amikor a mai liberális prefektus még magyar főszolgabíró volt és azt mondta, hogy a magyar király még nem oldotta fel az esküje alól. Meg aztán én voltam az első, aki Cernautiban kitűztem a román zászlót és engem tartanak Bucovina meghódítójának. Igaz, hogy ezért a Ferdinánd-rend lovagja lettem, de liberálisoktól is megkaptam a magamét.

— Akkor, képviselő ur, bizonyára a Ferdinánd-rend lovagjainak vacsorájára jött fel a fővárosba? — vetjük közbe.

Két meghívó a királytól és egy idéző felségsértési perben

— Persze, hiszen két meghívót is kaptam az udvartól. Az egyiket Sighetre címezték, a másikat Mánasturra. Nehogy lemaradjak a vacsoráról.

— Am baj van — mondja tovább Lazar Illés, miközben elénk helyezi a két királyi meghívót. — Szinte mégis lemaradtam a vacsoráról, mert pontosan január 24-re tüzték ki a felségsértési per tárgyalását az oradeai törvényszéken. Oda is kaptam meghívót, igaz, hogy azt idézőnek hívják. De mert régi törvénye a fizikának, hogy egy test egyidőben két helyen nem lehet, átírtam Egy barátomnak, a volt oradeai primárnak, menjen el a tárgyalásra és mondja meg, hogy nem jelenhetek meg a felségsértési per tárgyalásán, mert őfelsége éppen január 24-re két meghívóval is vacsorára hívott meg.

Mi történt a zsidó szavazatokkal?

— Mit gondol — kérdeztük —, mi történt a zsidó szavazatokkal Maramuresben?

— A zsidók — vakarja meg a fülét Lazar Illés —, hát bizony azok szavaztak, szavazgattak, csak hogy az Isten a

megmondhatója, hogy hova szállingóztak azok a szavazócédulák. Hol az urnába, hol melléje, hol beléje, hol feléje.

— Azt azonban meg kell mondom, hogy furesa egy náció ez a maramuresi zsidóság. Amikor a különböző liberális kormányok alatt szorongatták és verték őket, én minden erőmből melléjük álltam. Amikor Manju először jutott kormányra, kiséreltettem az összes rendőrségi és sziguranca embereket, akik olyan sokat panaszkodtak a zsidók. És imo most azt látam, hogy sok zsidó annak a Füzessy nevű liberális főkéntnek a vezetése alatt szavazott a liberálisokra, aki annak idején a talpukra vert nekik.

— Loptak szavazatokat, tudom, annyit azonban nem lehetett ellopní. Kérdezze meg különben Fischer Tivadart, nines-e igazam, amikor felháborítónak tartom, amit egyes zsidók Maramuresben a választások alatt műveltek?

Akik szeretik a verést

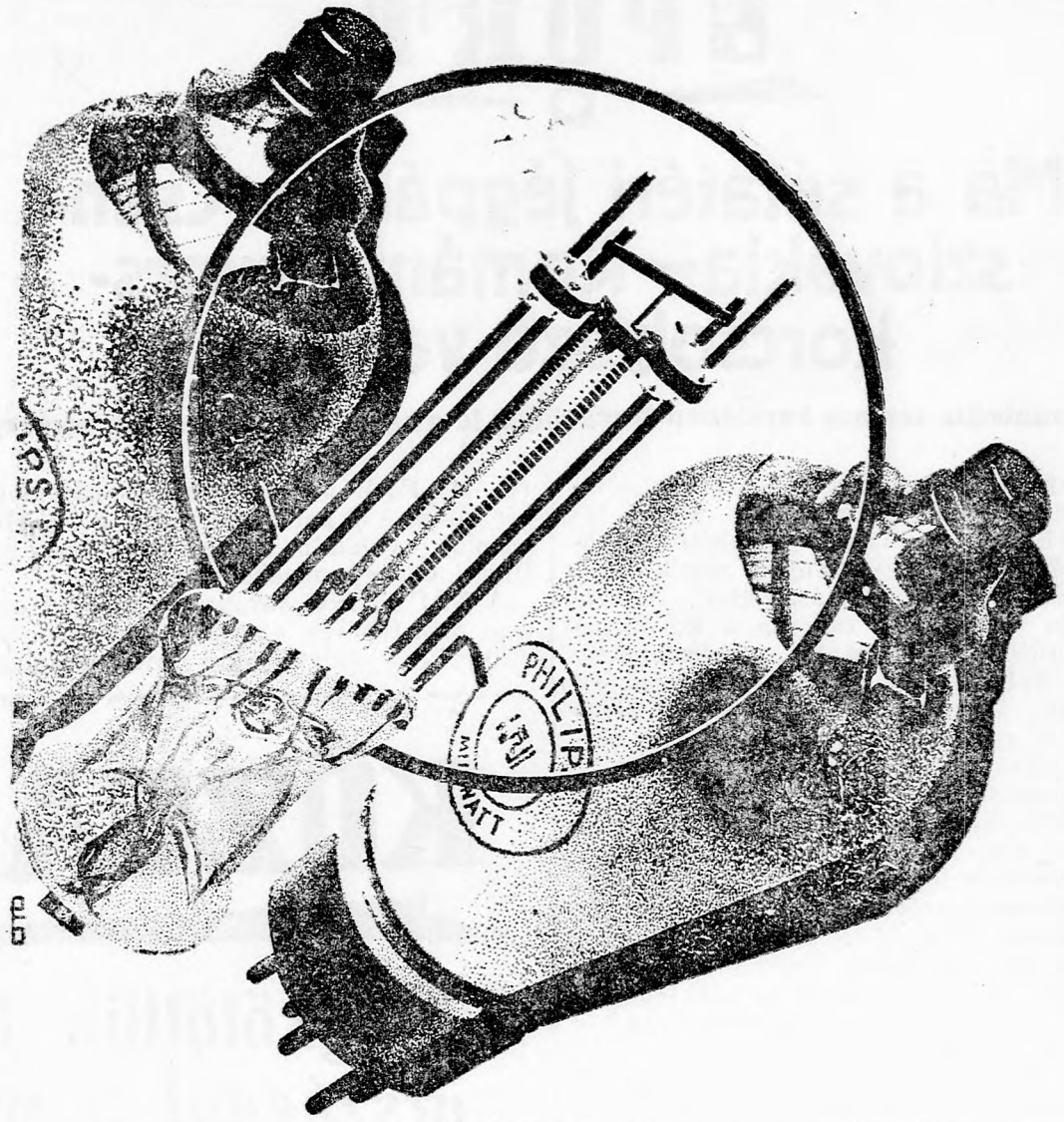
— De semmi baj. Jól megjegyeztem én mindenkit magamnak. Tudom, ki szavazott kényszerből és ki pénzért a liberálisokra. Tudom, kit akadályoztak meg, hogy az urnához menjen és ki maradt el önként. Azt is tudom, kik voltak azok a zsidók, akiket Füzessyék annak idején elverték és most mégis a liberálisokra szavaztak. Ezek egy látom, hogy szeretik a verést. Na, ha szeretik, azt adhatok én is nekik. Én üthetem az „ő zsidóikat”, mert ők nem üthetik az enyéimet. Nekem ugyan ninesenek zsidóim. Rám sohasem szavaztak. Én azt mondtam nekik mindig, szavazzatok rám, de ha nem akartok, szavazzatok a Zsidó Pártra, a Fischerre, az egy becsületes ember és ur. És a zsidók a mi választásaink alatt mindig is a Zsidó Pártra szavaztak.

— Ne, ne — vetjük közbe —, hát én is zsidóverésre készülök. Talán mégis igaz, amit a választások alatt beszéltek, hogy Maramuresben a választási kampány alatt túlságosan kihasználta a paraszti antiszemita ösztöneit.

„Nem kell védekezem az antiszemita vádak ellen

— Nekem — mondja Lazar Illés — még védekezem sem kell az antisemitizmus vádjá ellen. Túlságosan sok a zsidó ismerősöm, akik tudják hogy, mi sem áll távolabb tőlem, mint az antisemitizmus. Hogy ilyesmit rámfogtak, az kizárólag liberális machináció. Addig vertek néhány parasztot — korteseimet —, míg a szézenesélenek kénytelenek voltak azt vallani, hogy én azt mondtam, hogy minden rossznak a zsidók az okai és az udvart is a zsidók befolyásolják. Így keveredtem felségsértési perbe is. Holott én ilyesmit sohasem mondtam. Ki tudná jobban, mint én, hogy nem nyomorult maramuresi zsidók az okai a sok bajnak. A cél az volt, hogy engem ilyenformán kompromittáljanak, hogy így tudjanak elbánni velem mint egy vasgárdistával.

— Én azonban még a vasnál is erősebb gárdista vagyok. Csak hogy nem a zsidók ejlen, hanem Manju mellett — fejezte be a beszélgetést Lazar Illés, akivel még sokszor fogunk találkozni a belpolitikai életben, mert az energiája valóban elpusztíthatatlan.

Védőrácsos lampák, penthódok, erős áramu penthódok... a lámpaszervezetek ez alapvető újításait a Philips „Miniwatt” vezette be.

PHILIPS MINIWATT.

tíz év óta urálja a rádiótechnikát.

Kerületi képviselő Kolozs, Bihar, Torda- és Szamosmegyék részére:

Porzolt Oszkár A. G. cég Cluj, Str. Londrei 5

Uzonovics megalakította az új jugoszláv kormányt

BeBigrád, január 27. Uzonovics megalakította kormányát. Az új kormány délben létesíti az esküt a király kezébe. A miniszterek többsége tagja volt a Szrszkics kormányának.

A CAPITOL MOZGÓBAN minden nő szerelmes lesz:

A szerelmes hercegre

LIANE HAID, VICTOR DE KOWA.

Hadnagy és újságíró kémkedési pere a hadbíróóság előtt

Zárt ajtók mögött tárgyalja a pert a cluji hadbíróóság

Cluj, január 27. Néhány héttel ezelőtt nagy feltűnést keltett a tudósítás, amely szerint Marei-Mare-ban kémkedés gyanúja miatt letartóztattak egy ottani magyar újságíró és egy hadnagyot. A cluji hadbíróóság mára tüzte ki az érdekes kémkedési per tárgyalását. Huszonnégy tanút idézőtt be a mai tárgyalásra. A tanúk között számos katonatiszt és egyetemi hallgató van. Reggel kilenc órákor nyitja meg az elnök a tárgyalást. Bevezetik a két vádlottat: Karenski Virgil hadnagyot és Tarcsinski Kázmér újságíró. A két letartóztatott közül Karenski hadnagyot hazaáru lással és azzal vádolják, hogy tiltott határátlépést követett el, Tarcsinski újságíró ellen hazaáruulásra való felbujtás miatt indult eljárás.

Alig kezdték meg a vádirat felolvasását az elnök zárt tárgyalást rendelt el. A tárgyalás ezután a nyilvánosság kizárásával folytatódott. A tanúk között volt az újságíró fia és leánya, akik a cluji egyetem hallgatói.

Az Uj Kelet munkatársának elmondták

hogy semmi közelebbit nem tudnak az édesapjuk ellen emelt vádról. Karenski hadnagyot ismerték közelebről is, mert careimarei házukban lakott albertben már hosszabb ideje. Ugyancsak a tanúk között szerepel számos egyetemi hallgató, akik bejáratosak voltak Tarcsinski Kázmér házába.

Délelőtt 11 órákor rövid időre felfüggesztették a tárgyalást, de rövid szünet után újra folytatták. A tárgyalóterem ajtaját szuronyos őrcök állták el. A védőügyvédek és vádlottakon kívül senki sem léphetett be a terembe. Tizenkét órákor még egy tanu kihallgatására sem került sor. A tárgyalást a délutáni órákban is folytatták és még kétséges, hogy lesz-e ítélet vasárnap ebben a nem mindennapi ügyben.

Rettenetes Adolf, Salamon László tragikomikus épeza. Ára 20 lei. Kapható az Uj Kelet könyvsztyályában az összeg és portóköltéség beklüldése mellett vagy után véttel.

egy beton alap megerősödött a

nunka egyelőre ságra és Moldo helynek zsidó tü átlátni a Zsi ségét. Érdekes, választásokon a anyokban. Er és Bukovina itt jelentős vesz regátban hely tult. Így pé a legutóbbi a 1000 szavazat, az 1933 decem ért el. Hasonk voltak észlel en is ahol a vá ztosítva volt. zyetnek egyéb zolgál az a tény ely eddig hareos. Pártnak, jóka spontijára helyz jelentős tábora a alódott.

(h. e.)

Handiá-olcsóbb

ak el

anélkülük száma eszerzési áron. sítő szövetkezet keiót indított meg agálására, 60 ezer a propaganda és kséges összeget előteremteni oly lter tejrre 1 pen

háborus etel

építés miatt

szóló híreket. Ra a még érvényben yben lejaro flotta yezmény tiltja az egyverkezést. Ugy a célszerűnek tart aja nagyarányu nó tian, ha Japán is egyverkezést elő

olja meg

újságíróknak

öre semmi kilátása

dr., Torgler védő seni ügyvéd, aki a t előtt különböző jobboldali vádlotta- tönnyvet adnak ki- per lefolyását is- február elején egy lenk meg. A könyv l újságíró, aki a londoni Times tu Ellenbarna könyv a hivatalos álláspont tetn.

zelést, onti ket

hoz MARKO V. ókl. Calea Regele Fer- 453.

SPORT

Ma a sétatéri jégpályán Csehszlovákia—Románia gyorskorcsolyázó verseny

A nemzetközi verseny keretében bonyolítják le a kerületi műbajnoksági versenyt

Cluj, január 27. Ma délelőtt nem mindennapi érdekességű verseny kerül lebonyolításra a sétatéri jégpályán: Csehszlovákia legjobb versenyzői mérik össze erejüket gyorskorcsolyázóinkkal. A versenyen Románia csapata a következő összeállításban veszi fel a küzdelmet: Pop Béla, Papp László, Wartenberg György, Gaál Károly, Pop Árpád és Gebefügi. A csehek Turnovski, Solovjev, Maresch, Novák és Viniczki indulnak.

A nemzetközi verseny reggel 8 órakor kezdődik, hogy legkésőbb 11-re befejeződjön, mert ezután a kerületi műkorcsolyázóverseny lebonyolítására kerül sor. A műkorcsolyázóversenyen a férfiak közül Horoszló Béla, Beke, Balázs és Hankó, míg a hölgyversenyen Csorba Tuti, Weigel Béla és Zepartian Mita indulnak. A párosversenyben csak a Manousekné—Beke pár indul.

Este 7 órai kezdettel a csehszlovák versenyzők tiszteletére az Universitatea jelmezes jégturnéját rendez igen gazdag műsorral.

A Tennis Club Roman Románia 1934. évi jégboksi bajnoka

Bucuresti, január 27. A jégboksi bajnoki küzdelem mérkőzésén a Tennis Club Roman (Bucuresti) együttese szívós küzdelem után 3:2 (1:1, 1:1, 1:0) arányban győzött a CS Ciuc csapata fölött és ezzel a győzelemmel megnyerte Románia jégboksi bajnokságát.

Egyébként a jégboksi világbajnokságra induló Telefon Club játékosokkal meg erősített Tennis Club együttese Ciucban revánusra áll ki a legyőzött CSC ellen.

Ma Budapesten: Saskaton Quakers Magyar válogatott

Az Európában turázó hivatalos kanadai válogatott Saskaton Quakers Moravska Ostravában 12:0 arányban győzött a helyi Slovan felett. A kanadai jégboksi együttes elutazott Budapestre, ahol két mérkőzést játszik. Az első mérkőzés ma délután, romániai időszámítás szerint 2 óra 30 perces kezdettel lesz. A kanadaiak ellenfele a magyar jégboksi válogatott. A mérkőzést egyébként a magyar rádió közvetíti.

Ottawa Shamrocke jégboksi együttese a londoni Massachusetts Rangerstől 1:0 arányban vereséget szenvedett. Ez az ottawaiak első európai veresége.

Sport hírek

A Haggibbor boxszakosztálya első házi boxversenyét február hó negyedikén rendezi meg a Haggibbor klubhelyiségében.

Madách: Ember tragédiája. Propaganda kiadás Zichy Mihály képeivel, 90 lej egészvászonban. Kapható az Uj Kelet könyvostályában az összeg és portó költség előzetes beküldésével vagy utánvétellel.

Minden nő az ELLA kozmetikai intézetbe jár,

ahol szépség, és bőr ápolást, valamint általános és helyi test-fogyasztást a legújabb módszerrel végeznek. Mérsékelt árak. Olesó bérlet, rendszer Cluj, Calea Regele Ferdinand 11. I emelet Gölva áruháza palotájában.

(C. M. Foch 10.). A verseny keretében két meccset fognak bemutatni a KKASE boxolói, valamint szerepelni fognak a Haggibbor gyermekboxolói is.

A NAC afrikai turaprogramja. Az oradeai zöld-fehérek egyelőre még Franciaországban folytatják turameccseiket,

KÖZGAZDASÁG

Megkötöttük 1934-re Magyarország a puhafaegyezményt

Bucuresti, január 27. A magyar-román kereskedelmi szerződés meghosszabbításával egyidejűleg, illetőleg ezzel szerves összefüggésben írták alá Magyarország és Románia delegáltjai az 1934. évre szóló puhafaegyezményt. A régi egyezmény a múlt év december 31-én járt le. A tárgyalásokon Romániát Stinghe igazgató, Magyarországot Ferenczi államtitkár képviselte.

A puhafaegyezmény minden pontja változatlan maradt. Változás csak annyiban állott be, hogy a puhafakontingens hat ezer vagonról kétezer vagonra emelte Magyarországot. Az emelésnek különösebb jelentősége nincsen, mert az nem más, mint a tényleges helyzet szankeionálása. Románia különböző

FIGYELEM!

MEGNYILT!

Az új „HOTEL PARIS” szálló

Bucuresti, Str. Academiei 21.
Teljesen új berendezés. Ultramodern komfort.
Nagyon olcsó árak. Szoba: napi 90.— lejtől.

amelyeknek befejeztével egy, most tárgyalás alatt álló hollandiai tura következik. Aztán jön sorra Afrika a következő műsorral: Febr. 4: Mascara, febr. 11: Metilla, febr. 13: Oran, febr. 18: Algír, febr. 25: Casablanca.

Oradea—Debreceen városközi birkozóverseny lesz február 4-én Oradean. A két régi rivális város válogatott birkozóinak találkozója elé nagy érdeklődéssel tekint Oradea sporttársadalma.

Amerika érdeklődése a magyar bor iránt. Budapestről jelentik: Tokajhegy aljai Bortermelők Szövetkezete New Yorkból újabb 30 ezer palackra kapott rendelést.

Jessica, a Getto lánya

Az amerikai regényírás egyik remeke Fanny Hurst „Humoresque” című regénye, mely a newyorki gettóban élő zsidó életet meghatóan reális színekkel eszteli. Ez a könyv igazi tükrök annak a könyörtelen harcnak, amelyet a zsidó párjának kell folytatni, hogy boldogan érjenek révbe és könnyebb, szabadabb életet biztosítsanak utódaiknak, mint a gettó zári és nyomoruságos élete. A zsidók életének éposza ez a könyv. Keserű harcok sorozata, melyben a zsidóság máról holnapra él a gettóban vagy másutt.

Amilyen tökéletes a regény, olyan megízéző, olyan emberi és mély a film is, amely Hurst munkájától készült. Döbbenetesen emberi meglátások, a modern művészi eszközök tökéletes kiaknázása révén alkotott jellemek teszik naggyá ezt a filmet és a szeretetnek olyan atmoszférája, mely megmutatja az egész világnak, hogy ez a nép mennyivel jobb sorsot érdemel, mint amilyen számára kijutott. A főszerepben Irene Dunnet, a világhírű művésznő fogjuk látni, akinek a Mellék-uccában, Fanny Hurst másik művéből készült filmben nyújtott alakítására mindenki emlékszik. Partnere Richardo Cortez, harmadik főszereplője a filmnek pedig Anna Appel, a newyorki zsidó színésznő nagyívű komikája.

A filmet Clujon a Select mozgó mutatja be már a legközelebbi napokban. Aki látni akarja a zsidóság tragikus küzdelseit, az a zsidó, aki önmagának sorsát akarja látni a mozivászonon, okvetlenül nézze meg az utóbbi éveknek egyik legnagyobb filmalkotását.

Bucuresti képviselői cég

elvallalja komoly termelőképeségű gyár vállalatok vagy tömegcégek importőrjeinek képviselőit.

Ajánlatok német nyelven „Fides” jellegűre R. Mosse Bucuresti, Bulev. Brajanu 22. címre küldendők.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

M. S. Ghelar. Legnagyobb sajnálatunkra, nem áll módunkban ilyen címmel szolgálni.

K. J. Valea-Lungă. Levele vétele óta a lapot kívánsága szerint küldjük. Kérjük értesítését, amennyiben a késés nem szünt volna meg.

„Egy hü előfizető”. Névtelen levelekre nem válaszolunk.

Thomas Mann: Jakob, Jakob, a bibliai sáta, az ó-testamentumnak e rejtelmes s bonyolult alakja áll Thomas Mann új remekművének középpontjában. A ravasz izraeli ember, aki tal lecséért vásárolja meg az elsőszülöttség jogát s furfangos szelid csalja ki atyja áldását, a tiszteltreméltó patriárka, aki tizenkét fiának ad életet s legendás gazdagságra tesz szert, az álomlátó költő, az ég látója, a léleknek álmódója egyesül ebben a csodálatos figurában a legnagyobb német író új bonyolult és összhangosságának koronája. A hatalmas könyv 400 oldalon, gyönyörű vászonkötésben 144 lej az Uj Kelet könyvostályában az összeg és portó költség (10 lej) beküldése mellett, vagy utánvétellel.

Ol kisebb állatexport-szindikátust megszüntet a földművelésügyi minisztérium

Bucuresti, január 27. A romániai élő állatkivitel fokozása céljából annakidején egyre másra alakultak meg az állatexport-szindikátusok. Érthető volt, annakidején, amikor a kormányok oly mostohán bántak ezzel a rendkívül fontos kérdéssel. Érthető volt, hogy az exportörök kisebb-nagyobb szindikátussal igyekeznek szétszórni erőiket összefüggésben, hogy különböző kérdések és problémák előtt ne maradjanak egyedül az egyes kereskedők hanem egyöntetűen léphessenek fel érdekeik megvédéséért. Lassanként tizenhárom export-szindikátus alakult. Az export-szindikátusok valódi céljukat akkor érték el amikor sikerült megalapítani az élőállatexport központi szövetességét Bukarestben.

Az export-szindikátusok ügyében a földművelésügyi minisztérium most

rendkívül fontos határozatot hozott. Elhatározta a földművelésügyi minisztérium, hogy csak nyolc szindikátus működését engedélyezi és a kisebb szindikátusokat megszünteti. A nevezetesebb szindikátusok, mint a tíz misoarai, a cernauti, valamint a cluj-i, oradeai, aradi, brasovi, chisinaui, bucu restii és a balti természetesen megmaradnak és folytathatják működésüket. A minisztérium máris megszüntetett a simleul silvaniei és a storoineti állatexport-szindikátust és közeljövőben valószínűleg megszünteti a devai állatexport-szindikátust is. A megszüntetett szindikátusokat a legközelebbi nagyobb szindikátus hatáskörébe fogják csatolni, így például a simleul silvaniei-t a clujhoz és a devait az aradihoz.

Német magyar kereskedelmi tárgyalások. Budapestről jelentik: Német magyar kereskedelmi tárgyalások folynak a magyar fővárosban német delegáció és a magyar kormány megbízottai között. Valószínűnek tartják, hogy a hét vége felé sor kerülhet a záró jegyzőkönyvek aláírására. A finn német várműharcú kitérés megjavította a magyar terményexportörök kilátásait. A magyar kormány megbízottai arra törekednek, hogy a vajkivitel, továbbá az élőállatexportot, valamint a magyarországi gyümölcs elhelyezését fokozzák.

A magyar kormány rendelete a bankok tárcájában levő részvények értékeléséről. Budapestről jelentik: A pénzintézeteknél lázas mérlegkészítési munkálatok folynak. Új mérlegeket kell összeállítani, mert kormányrendelet je

lent meg, amely utasításokat tartal maz abban az irányban, hogy az intézeek milyen értékelés alapján vehetik fel mérlegeikbe a tárcájukban levő részvényeket.

Csehszlovákia érdeklődése a lenyelfa iránt. Prágából jelentik: A lapok közlése szerint közlebből megállapodás készült Lengyelországgal faimport ügyében. Több lap helyteleníti azt a politikát, mely a belföldi faimport lassan elorsvasztotta s most helyet ad külföldi árak elhelyezésének.

Tartia maot a szíriai narancs óra. Párizsból jelentik: Damaszkuszi jelen tére szerint a törökországgal ellentétben a szíriai narancsok elég magas az árszintjára, mert Anolia Német és Franciaország déli gyümölcsimportőrei ez évben is nagy tételekben vásárolják.

Gazdasági és

Egység helye állam

Prága, január 27. mert cseh kisantant gazdasági tanácsos cikkben méltóan Prágában lezárta a tanácsosok tanácskozását az első összejöveteléről. A cikkben megemlíti, hogy az első összejövetelről alakult meg, amelynek feladata az egyes országok közötti gazdasági kapcsolatok szorosabbá tételének előmozdítása. Az újabb csehek közötti lefolyó miniszteri azt az politikai ténnyé sikkézzni az együttműködés néha valóságos tölték magukra a lezárta.

Ezeknek az elhatározásait volt hivatva elmondani Prágában. A gazdasági tanácsosokig tartó munkakonferencia anyagát vezetett dolgoztak. Az 1934 év folyamán eszére vonatkozó egy évre, mert a keserű tapasztalatok konferenciák gazdasági helyzetét vizsgálták. Az 1934 év folyamán eszére vonatkozó egy évre, mert a keserű tapasztalatok konferenciák gazdasági helyzetét vizsgálták.

Megállapítja a román, cseh és magyar tanácsosok a tanácsosok alapját képeznek az áruexport illetően. A fontossága mindegyik egy román vezet az elmúlt évben 50 százalékkal csökkent. A tanácsosok a kisantant gazdasági érdekeit szem előtt tartva kiküszöböljék a feszültségeket az állam közötti kapcsolatok és elmélyítse a gazdasági kapcsolatokat. A gazdasági tanácsosok a gazdasági érdekeket szem előtt tartva kiküszöböljék a feszültségeket az állam közötti kapcsolatok és elmélyítse a gazdasági kapcsolatokat.

A többi határozat az állam közötti kapcsolatok és elmélyítse a gazdasági kapcsolatokat. A gazdasági tanácsosok a gazdasági érdekeit szem előtt tartva kiküszöböljék a feszültségeket az állam közötti kapcsolatok és elmélyítse a gazdasági kapcsolatokat.

Az első határozat a konvenciók eddig megkötésére szól. Ez a konvenciók eddig megkötésére szól. Ez a konvenciók eddig megkötésére szól.

THE PALESTINE

Constanta—Páris
ss., PR
Indul f
ss., R
Indul f
Istanbul—R
I. oszt. 90
II. oszt. 60
Jegyet megváltó
Hamburg Amerikai
zasi irodában Z
képv.
LAZAR BERCO

Gazdasági érdekek ellentétek helyett — gazdasági egység

Egységes irányítás alá akarják helyezni a három kisantant-állam gazdasági életét

Miről tárgyalt Prágában a kisantant gazdasági konferenciája

Prága, január 27. Dr. M. Niederle ismét cseh kisantant közgazdász a kisantant gazdasági tanácsának főtitkára érdekes cikkben méltatja a január első felében Prágában lezajlott gazdasági konferenciák tanácskozásának eredményeit. Ez volt az első összejövetele a három állam képviselőiből alakított gazdasági tanácsnak, amelynek feladata az, hogy gazdasági egyezmények létrehozatalával tegye szorosabbá a kapcsolatokat a három állam között. Az új kisantant paktumban többek között lefektette a három külügyminiszter azt az igazságot is, hogy míg politikai téren sikerült egyre szorosabbá tenni az együttműködést, addig gazdasági téren néha valóságos blokádnak jellegű öltöttek magukra a három állam közötti ellentétek.

Ezeknek az ellentéteknek az eliminálását volt hivatva előkészíteni a január 9-18 között Prágában lezajlott konferencia. A gazdasági tanács egyes szekciói hónapokig tartó munkával készítettek elő a konferencia anyagát. Mindenekelőtt is tervezeteket dolgoztak ki a három állam között 1934 év folyamán lebonyolítandó áru- és pénzügyi viszonyokról. Azért mindössze egy évről szóltak, mert a gazdasági tanácsnak keserű tapasztalatai vannak kisantant konferenciák gazdasági határozatai végrehajthatóságát illetően.

Megállapítja a gazdasági tanács, hogy a román, cseh és jugoszláv szekciók által a tanács elé terjesztett tervezetek szolid alapot képeznek a három állam közötti áru- és pénzügyi viszonyokról. A hozott határozatok fontossága mindenekelőtt is abban áll, hogy úgy a román, mint a jugoszláv tervezet az elmúlt évi külkereskedelmi forgalom 50 százalékkal való felemelését írja elő. A tanács tagjai erőfeszítéseket tettek, hogy a kisantant államok közötti gazdasági érdekeltségeket a megegyezések révén kiküszöböljék egyrészt, másrészt elengedjék azt a pangást, amely a három állam közötti kereskedelmi kapcsolatokban a gazdasági válság következtében bekövetkezett. Dr. Niederle szerint kizárólag az illetékesek jóindulatától és hozzáértésétől függ, hogy ez a terv valóra válik-e.

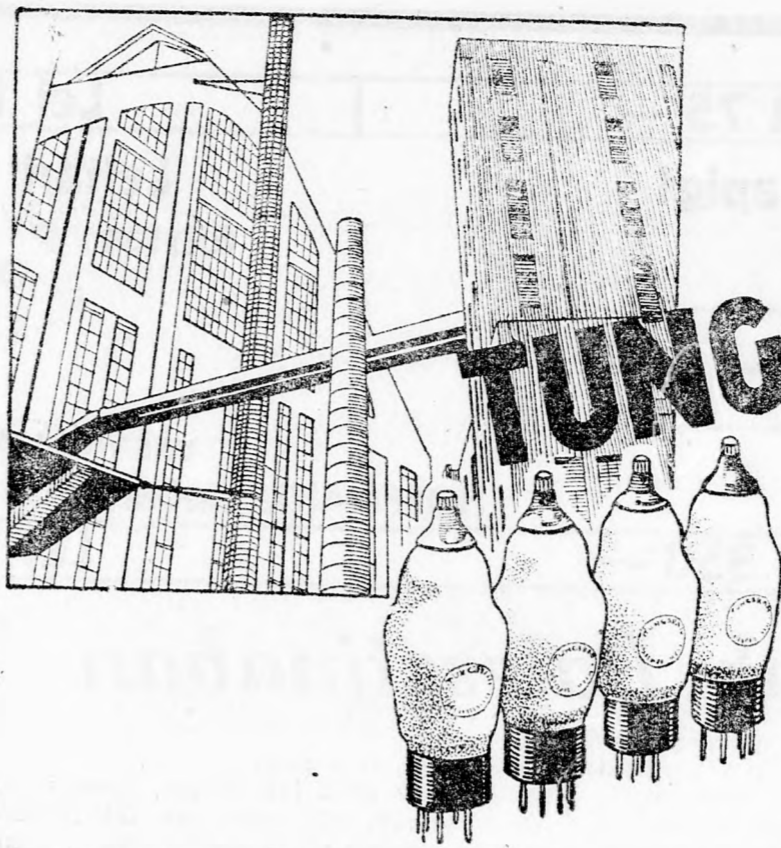
A többi határozatok céljai is a három állam közötti kapcsolatokat megkönnyítése és elmélyítése volt. Kifejezést adtak annak a kívánságnak, hogy a kisantant magasabb gazdasági egységet alkosson, amelynek külön nemzeti és közös szervei működnek. A különböző minisztériumok és hivatalok mellett külön hivatalok állítandók fel, melyeknek vezetői a kisantant közös szerveinek hivatalnokai közül kerülnek ki. Ezeknek a hivatása az lesz, hogy az együttműködést ellenőrizzék és azt intenzívebbé tegyék.

Az első határozati javaslat a gazdasági konvenciók eddigi rendszerének kiegészítésére szól. Ehhez szükségesnek tartja mindenekelőtt is likvidálni a három állam között fennálló vitás ügyeket, amelyeknek esetleges elmerésedése csak keresztelné az együttműködés útját. A kisantant gazdasági intézményeinek együttműködésének dolgozó rezolúció az együttműködés gondolatának népszerűsítéséről szól. Közös kereskedelmi és iparkamara létesítenek és ezeknek hálózatát kiszé-
LAZAR BERCOVICI, CONSTANTIA.

lesítve megteremtik alapját a kisantant gazdasági intézetének.

A közlekedésügyi kapcsolatok megszerzésének négy határozatot szentelt a gazdasági tanács. Ezek a vasutügyi közlekedést, a Duna-hajózást, a légügyi szolgálatot, valamint a posta távirat és telefon forgalmat érinti. A vasutügyi határozat a három vasuton érvényben levő vasutisabályzat egységesítéséről és a vám formalitások leegyszerűsítéséről beszél. A részleteket a vasutügyi szakértők fogják majd egymás között megbeszélni. Ugyanígy járnak el a dunai közlekedést illetően, míg a légügyi határozat jelenleg működésben levő légügyi vonalak meghosszabbításának, új vonalak felállításának szükségességét mondják ki. A posta táviró és telefon szolgálat terén való együttműködés céljából a három állam illetékes intézményeit szövetségben akarják tömöríteni. A felállítandó jogügyi intézet szakértők útján fogja tanulmányozni a három állam váltó és csekk jogának kereskedelmi kódexnek és vámtörvény hozzászámítását.

A prágai konferencia 9 napon át dolgozott. Ez alatt három plenáris gyűlést tartottak és öt bizottságnak dolgoztak a delegátusok. A hozott határozatokat a politikai titkárság útján azonnal tudomására

Ez a név csúcsteljesítményt jelent a modern kutatásban és rádiótechnikában. Ha a készüléknek teljesítménye csökken, cserélje ki fűrészcsoveit a legmodernebb életereős TUNGSRAM típusokra és régi készüléke újjászületik.

hozták a kisantant állandó tanácsának, amely január 22-23-án ült össze Zágrábban.

Niederle doktor cikkében arra a konklúzióra jut, hogy a kisantant államok nemcsak hogy igyekeznek kiküszöbölni a gazdasági érdekeltségeket, de egy a három államból alakított gazdasági egység megteremtésére tendálnak. A gazdasági tanács évenként négyszer összeül, hogy az elvégzett munka eredményét ellenőrizze és további utbaigazításokat adjon. Niederle doktor úgy hiszi, hogy a fenti program körvonalazása az egész világgal szemben az akaratot jelenti, hogy azt meg is valósítsák.

Rémhírterjesztés miatt börtönre ítélték három papot Németországban

Hogy mi volt a rémhír, amit terjesztettek, az nem derült ki a tárgyaláson

München, január 27. A védőörzében levő Muhler Emil városi plébánost, Thaler Oszkár káplánt és Soltacher hitoktatót ma vonja felelősségre a bíróság. Azzal vádolják őket, hogy vétettek a rémhírterjesztő rendelet ellen. A vád szerint Muhler a múlt ősszel egy vacsora alkalmával a lelkesültségben rémhírt terjesztett, amelyet Thaler tovább adott a harmadik vádlottnak, aki még két tanítójának mondta el ezt a hírt. A közönség érdeklődése a tárgyalás iránt oly nagy

volt, hogy nagyobb rendőri készültséggel kellett a folyósókat kiüríteni. A három katolikus pap bünygyében este hirdették ki az ítéletet. Mindhárom vádlottat bűnösnek mondták ki a bírósági elnök 1933. évi március 21-i rendelete harmadik szakaszának megsértése miatt és ennek alapján Muhler városi plébánost négyhónapi, Thaler káplánt háromhavi, Soltacher hitoktatót pedig öthavi fogházra ítélték, ezenkívül kötelezték őket a költségek viselésére.

Négyhatalmi értekezlet a japán dumping miatt

Ipari kémek láthatatlan hadserege kutatja a „sárga dumping” titkait

Genf, január 27. A népszövetségi tanács tagjai elhagyták Genfot. Utolsó nap utaztak el Paul Boncour francia külügyminiszter, Beck lengyel külügyminiszter, az ülésszak elnöke, akik hosszas tanácskozásokat folytattak és a tanácskozáskor bevonták az osztrák megbízottat is. Londoni jelentés szerint a Morning post a genfi tanácskozással kapcsolatban hosszabb cikk keretében foglalkozik a leszerelés kérdésével. A lap szerint angol politikai köröknek az a véleményük, hogy a francia-német megegyezés szükséges feltétele a leszerelésnek. Olasz részről szívesen vennék ha a megegyezésre irányuló tárgyalások mielőbb eredményre vezetnének.

Coppot pár héttel ezelőtt Jokohamában holtan találták meg az uccán és habár a feje részén lött seb volt, a rendőrség első jelentésében azt állította, hogy John Copp autóbalesetnek lett áldozata. A vizsgálatot csupán az angol kolónia kívánságára indították meg és ekkor kénytelenek voltak beismerni, hogy Copp gyilkosságnak esett áldozatul és a rendőrség szerint rablók ölték meg. John Copp négy báránya, négy angol fiatalember, ebbe nem tudott belenyugodni, mert a meggyilkoltnál minden érték tárgyat megtaláltak és így valószínűnek látszott, hogy nem rablógyilkosság áldozata lett. A 4 angol a rendőrség eljárásától függetlenül magányozást kezdett és megállapították, hogy John Copp utoljára egy rossz hírű japán vendéglőben járt, amely a japán ipari kémek találkozóhelye volt. A négy angol azt is megállapította, hogy a gyilkosság után John Copp ruháit kifosztották, de csak egy irattárcát vettek el tőle, amelyben olyan iratok voltak, amelyeket a meggyilkolt ember féltve őrizt, de amelyek tartalmáról barátai csak sejtik, hogy a japán ipari kémkedésre vonatkoztak.

A tokiói rendőrség a négy angol kellemetlenkedésének igen egyszerűen vett véget, mind a négyet letartóztat

Nagyszabású Palesztina-miting Clujon

Dr. Fischer József, Mose Hellenberg (Jeruzsálem) és Rav Weiss (London) tartottak beszédeket

Cluj, január 27. (Az Uj Kelet tud.) Szerke a világon sorozatos ünnepeket rendeznek a zsidó testületek és szervezetek Menachem Ussischkin, a Zsidó Nemzeti Alap elnökének 70. születésnapja alkalmából. A legutóbbi cionista kongresszus elhatározta, hogy Ussischkin nevére új kolóniát épít a zsidó nép Palesztinában és így állít örök emléket ama férfinak, aki egész életét és páratlan alkotói erejét a zsidóságnak és a zsidó országépítésnek ajánlotta.

Ma délután 6 órakor a neológ hitközség iskolatermében nagyszabású mitinget rendez a Zs. N. Sz. helyicsoportja. A mitingen dr. Fischer József, Hellenberg Mose, a bethalfai kibbuc tagja és a KKL jeruzsálemi főirodájának delegátusa és Rav Weiss, a Műzrach világszervezet végrehajtóbizottságának tagja fogja méltatni Ussischkin cionista munkáját és vázolni fogják a zsidó országépítés jelenlegi helyzetét. Mose Hellenberg Ussischkin közvetlen munkatársainak köréhez tartozik és a palesztinai munkásifjúság egyik legkiválóbb szóoka.

— Zsidó Asszony mellékletünket — mely mai számunkból technikai okok miatt kimaradt — kedden hozzuk.

— A német Karlsruhe cirkáló utban van a Sameca szigetek felé. Londonból jelentik: A német Karlsruhe cirkáló világgörül utján elhagyta az ausztráliai Brisbane kikötőt és utban van a Sameca szigetek felé.

— Moseh Hellenberg előadása a Wizo-ban. Moseh Hellenberg a bethalfai kibbuc tagja és a Zsidó Nemzeti Alap jeruzsálemi főirodájának delegátusa folyó hó 29-én, kedden délután 5 órakor előadást tart Str. Filipescu 6. szám alatt a clujai WIZO teadélutánjának keretében. Moseh Hellenberg a palesztinai dolgozók frontjának egyik legkiválóbb harcosa. Az új zsidó típus megtestesítője ki maga is munkás, országépítő, de szellemi kvaitásai és kultúrája a jisiv vezető intellektueljeinek sorába emelik. Ragvógó erővel, jiddisül, arabul, angolul és németül. Előadásai iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg.

THE ITALIAN PALESTINE LINE

Constantia—Palesztina 4 nap alatt ss. „PROGRESSO”. Indul február 2-án. ss. „RISVEGLIO”. Indul február 16-án. Istambu—Rhodos—Hajfa—Jaffa I. oszt. 3000.— tur retour II. oszt. 6000.— tur retour Jégvét megválthatja a Wagons Lit.-Cook, Hamburg Amerik.-Linje, az Európa utazási irodában, Zior-Llovd, valamint a képviselőknél.

LAZAR BERCOVICI, CONSTANTIA.

MEGNYILT!

zálló

ern komfort.

a magyar bor entik: Tokajhegy vetkezete New-palackra kapott

etto lánya

rás egyik remeke esque” című regé- tóban élő zsidók is színekkel cse- zji tükré annak a amelyet a zettó ok, hogy boldogan nyebb, szabadabb tődaiknak, mint a ságos élete. A zsi- z a könyv. Keserű en a zsidóságnak má- óban vagy másutt, regény, olyan meg- mély a film is, ról készült. Döbbe- glátások, a modern kéletes kiaknázása teszik naggyá ezt nek olyan atmoszf- az egész világnak. nyivel jobb sorsot számára kijutott. Dunnet, a világhírű akinek a Meliék- st másik művéből ort alakítására min- nere Richardo Cor- zereplője a filmnek newyorki zsidó szín- ikája. elect mozgó mutatja obi napokban. Aki ság tragikus küző- önmagának sorsát szonon, okvetlenül neknek egyik leg- sat.

esti iseleti

melőképeségű gyár ceikkek importörjei- yelven „Fides” jel- esti. Bulev. Bratianu

ESZTÖN ETEK

gyobb sajnálatunk- ban ilyen címmel Levelé vétele óta a nt küldjük. Kérjük an a késés nem szűnt

Névtelen levelekre

ob, Jákob, a bibliai utumnak e rejtélyes ill Thomas Mann új pontjában. A ravasz lenséért vásárolja jogát s furfangos áldását, a tisztak aki tizenkét fiunk és gazdagságra tesz EMÓ az őg iajtorja gyesül ebben a co- a legnagyobb német összmunkásságának könyv 400 o'da'on. esben 144 lej az Uj sban az őszeg és beküldése mellett

Lei 75'—	Lei 175'—	Lei 95'—
Leltári kiárusítás		
folytán P O T O M árért		
vásárolhat cipőt!		
HOFFMANN cipőáruházban Cluj, Calea Regele Ferdinand 19.		
Lei 150'—	Lei 295'—	Lei 250'—
Lei 350'—		

Orvosok Palesztinában

A palesztinai sajtó hivatalos források alapján érdekes kimutatást közöl az orvosok, fogorvosok és gyógyszerészek tevékenységéről 1933-ban. A pontos adatok a következők:

1932 december 31-én 658 (513 zsidó) orvos, 214 (194 zsidó) fogász és 194 (121 zsidó) gyógyszerész volt az országban. Összesen: 1066 (828 zsidó). 1933 november 30-án a kimutatás a következőképpen alakult: 1043 (882 zsidó) orvos, 300 (279 zsidó) fogász és 223 (144 zsidó) gyógyszerész. Összesen: 1566 (1305 zsidó).

A kimutatásban természetesen csak azon orvosokról, fogászokról és gyógyszerészekről van szó, akik működési autorizációt kértek a hatóságoktól foglalkozásuk gyakorlására és azt meg is kapták, nem szól azonban azokról az orvosokról, fogászokról és gyógyszerészekről, akik azért jöttek az országba, hogy itt átértezzentek.

A fenti számokat közelebbről kell megvizsgálnunk. Az orvosok száma 1933 11 hónapjában 658-ról, 1043-ra emelkedett, vagyis a többlet 385. Mit jelent ez a lakossághoz viszonyítva? A legutóbbi népszámlálás idejében Palesztina összlakossága 1.036.000 lélek volt. Elfogadhatjuk, hogy ez a szám 1932 december 31-ig megközelítőleg 1.075.000-re, míg 1933 november 30-ig 1 millió 140 ezerre emelkedett. Ha ezeket a számokat vesszük alapul, úgy a következő megállapításra jutunk: 1932 december 31-én 10.000 emberre 6,1 orvos, míg 1933 november 30-án 9,1 orvos esett Palesztinában. A növekedés tehát ebből a nézőpontból tekintve igen nagy, de semmiesetre sem olyan méretű, hogy ne tudjuk összehasonlításba hozni más országok viszonyaival. Németországban például 1924 végén minden 10.000 emberre 6,5, 1931 végén pedig 7,4 orvos esett. Igaz, hogy Németországban az emelkedés sokkal lassabban következett be, mint Palesztinában és nem is érte el azt a fokot, amit a palesztinai fejlődés és az is igaz, hogy ez a lassabb fejlődés is tarthatatlan állapotokat idézett elő, ami most az értekezési bizonyítványok és diplomák korlátozásában születte meg a maga reakciójával. De épp oly igaz az is, hogy az általános német átlagból nem lehet kiindulni, ha meg akarjuk ítélni azokat a viszonyokat, melyek között a zsidó orvosok éltek Németországban, kik ma Palesztinába jönnek, hogy itt praktizáljanak. A németországi orvosoknak túlnyomó része ugyanis Berlinben folytatta praxisát és csak egy egész jelentéktelen száma a zsidó orvosoknak élt vidéken. Berlinben 1924 végén minden tízezer emberre 12,5, 1931 végén viszont 15,4 orvos esett! A sűrűn lakott területeken a német orvosok száma lényegesen nagyobb volt az átlagnál, de különösen a nagyvárosokban. Így Hamburgban 1931 decemberében 12,4, Bremenben pedig 12,9 orvos esett. Tehát a Németországból Palesztinába vándorolt zsidó orvosok számára nem új jelenség az a sűrű egymásmellett élés, ami Palesztinában történik, ahol ez időszerű az összlakosság minden tízezer emberére 9,1 orvos esik. Nem szabad azonban elfelejteni, hogy Palesztinában is lényegesen nagyobb az átlag a városokban, mint a fenti arányszám az összlakossághoz. Így például Haifában 1933 végén 95 orvos volt 55 ezer embert kitevő összlakosság mellett. Egyedül a zsidó orvosokat beleértve tehát Haifában 10 ezer emberre 17,3 orvos esik. Ha hozzászámítjuk az arab orvosokat is, úgy 20 orvos esik 10 ezer emberre. Ez a szám igen nagy és sokáig nem tartható fenn.

A helyzet megítélésénél azonban nem szabad elfelejteni, hogy a zsidó lakosság nagyrésze a betegségyógyító pénztárakban van megszervezve és azt sem, hogy a régióta lenakó zsidó lakosság és a jiszuei keleti része egészen más viszonyban áll az orvosokkal, mint a németországi páciens,

és hogy ez még nagyobb mértékben vonatkozik az arab lakosságra. Ezek mind olyan dolgok, amelyeket nem lehet közelebbről részletezni és megindokolni. Csak a statisztikai adatokra fogok szorítkozni és a fenti számokból nyomban megállapíthatjuk, hogy az orvosok száma nem csak, hogy elérte Palesztina befogadó képességét, hanem objektíven megítélve a dolgokat, át is lépte már azt. A viszonyok természetesen megváltozhatnak, ha kelet-európai alija, amely 1933-ban az összbérvándorlás 80 százalékát adta, megtartja a mai tempót. Ez az alija kevés orvost hoz magával — az 1933-ban bevándorolt orvosok csaknem kivétel nélkül Németországban éltek — és kiszélesítik az alapokat.

Pontos ebben a tekintetben a palesztinai közegészségügyi ellátás és betegsegélyezés kérdése. 1932 végén 54 orvos állott állami szolgálatban, egyrészt a kormány által vezetett hivatalokban, másrészt a kormány által fenntartott betegsegélyzőkben. Ezeknek a hivatalnokorvosoknak a száma alig emelkedett. Ehhez megjegyzendő, hogy a kormány és a vá-

rosi hatóságok üzemében lévő jeruzsálemi, haifai, jaffai, gazai, nablusi és tel-avivi kórházak összesen 538 ágygal rendelkeznek. Ehhez jönnek még az ugynevezett „önkéntes kórházak”, melyeknek ágy száma 1932 végén 1584 volt. Ez a szám 1933-ban sem változott meg lényegesen. A betegágyak száma tehát 2122 vagyis az összlakosságból minden 520 emberre egy ágy esik. Ezzel szemben megjegyzendő, hogy Németországban 105 emberre esett egy ágy az állami és privát kórházakban. Ha Palesztinában máso kis kell hogy legyenek még a viszonyok, mint egy Németországban hasonló országban, a számok azonban mégis azt mutatják, hogy ebben a tekintetben még sok tennivaló van Palesztinában, ez azonban csak a szabadon dolgozó orvosok számának bizonyos mértékű eszkéntésével érhető el.

A fogorvosokat és fogászokat illetően a helyzet az, hogy 2,6 fogász, illetve fogorvos esik 10 ezer emberre. Németországban az átlag 1,5, Berlinben pedig 2,8 volt. Természetes itt is erős a városokban való koncentráció. Ezzel szemben a gyógyszerészek átlaga 2,0 minden tízezer emberre, ami alacsonyabb a németországinál, ahol az átlag 2,5. Ez azonban jelenti azt, hogy itt még sok gyógyszerésznek számára van hely.

(M. R.)

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Aida-repríz új betanulással

Lehet hogy Verdinék ma még népszerű operáira egykor a feledés homály borult. De az Aida örökéletű marad, mindig, minden modern irányzat felülkerekedése után, időtlen időkig. A zenedráma művészetek ez a halhatatlan remeke éppen azért marad gyöngye minden opera repertoárjának és ezért van az, hogy minden Aida-repríznek a premier izével és szenzációjával kell hatnia. Az idei szezon első Aida előadásán is joggal készültünk fel a premier lázas izgalma, a zsúfolt házra és a mai szomorú időben is örömt okozó tapsorkánra, amellyel a zenében elmélyült tömeg nemcsak a művészeknek, hanem a halhatatlan műnek is hődol. De a péntek esti Aida-repríz nem félig sem felt meg az opera, nyoma sem volt a premier ünnepi hangulatának. Clujon most nem kell az Aida holott *Aca de Barbu* olyan művészet tel, olyan lázas ihletettséggel adta vissza a legtragikusabb szerelmi éneket minden színpompáját, mint soha senki más előtte a cluj-i színpadon nem tette. Holott *Pop Lya* ragyogó diszpozícióban, *Stefanescu Goana* a főlényes énekművész felkészültségével, *Ujeicu* drámai mélységekben járó interpretációval mutatta meg, hogy van

nak még énekesek a cluj-i operaházban. De mit ér a nagyszerű Aida a megrázó *Amneris*, a hősi gesztus *Amonasro* és a megdöbbentően igaz főpap, ha nincs *Radames*, ha nincs olyan *Radames*, aki tökéletesen illeszkedne be a rendezés és előadás kifogástalan keretbe. Pedig *Octave Arbore* nagy ambícióval és szorgalommal igyekezett a maximumát adni képességeinek. Azt hisszük, ez sikerült is neki. De ez a maximális teljesítmény sem volt elégséges, nem volt elég illuziót keltő ahhoz, hogy meggyőzzön bennünket ennek az énekesnek indokolt szerepeltetéséről a vezetőszerkezetben. A radamesi feladatot türethetőn oldotta meg, de a közönség mégsem jött el. Annak ellenére, hogy *Pavel Constantin* monumentális rendezése a nagy felvonulójelenetben valóban imponáns volt. Hatalmas zenekar, pompás kórus, szívet szeme meggyőződtető balett volt kísérelje a majdnem minden pontján tökéletes előadásának.

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Vasárnap d. u. 3 óra: Cigánybáró.
Hétfő este 8 óra: Szép Heléna.
Szerda este 8 óra: Pillangókisasszony.

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 óra:
Valcerháború. Szenzációs filmpereget, Strauss János és Lanner József zenéjével. Főszerepekben: Willy Fritsch, Renata Müller, Paul Hörbiger, Bárony Rózi.

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 óra:
King Kong, a világ nyolcadik csodája, eddig nem látott izgalmas film. Főszerepekben: Fay Wray és Robert Armstrong.

SZFAT AMENU

Héber nyelv tanulására alkalmas nyelvkönyv. Korlátolt mennyiségben kapható román és magyar fordítással is

az UJ KELET könyvosztályában

Ara 140 lej

Szállítjuk utánvétellel vagy az országban és külföldön (10 lej) előzetes beutaltással

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyezeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Aláírási díjak 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelíges levelet csak úgy továbbítunk, ha pertőbélyeg mellekeve van.

Jó álláshoz juthat azon 35-40 éves, izr. urjember, aki feleségül venne kellemes külsejű, intelligens hivatalnoklátnyt, Kelengyöm, butorom van. Leveleket „Birtos jövő” jelígre a kiadóhivatalba.

Erdélyi származású, a Regátban rendezővel bíró fogorvos feleségü venne intelligens zsidó urileányt, hozományval. Leveleket „Bucuresti találkozó” jelígre a kiadó továbbít.

Kapható saját főzésű, 1931-beli kőszeti peszach szilvapálinka cca 50 százalékos erősségben Herschdorfer Áronnál, Jernuteni, posta Reghin.

Keresek belvárosban világos, napos szobát, esetleg butor nélkül. „Csendes lakó”.

Kiadó kertés villában szép nagy parkettes szoba mosdósobával. Str. Elisabeta 55. sz.

Ertesítem az igen tisztelt közönséget, hogy február 10-ig a legközelebbi beszerezhető nálam פתח של פתח ארטה, elvasztott libaszir, libahaj és bőr, valamint legprimább füstöltüsthető szezonárban, megrendelhető

Friedmann Samu Oradea, Str. Cuza Voda 6.

Ügyeljen a cégemre.

Carei-Bari-ban a piacon jöfoglalmas farkatbához társ keresetek, esetleg bérbeadó. Értekezni: Pfeffermann Jenő, Carei Mari.

41 éves özv. izr. erdélyi származású kereskedő, kinek Bucuresztiben 14 éve fennálló elsőrendű üzlete van, nősilme megfelelő jó családból, teljes című leveleket kérek „Discretio biztosítva” jelígre a kiadóban.

Központban uri családnál, hivatalnoknő vagy diakleány teljes ellátást kaphat. Cim a kiadóban.

Disztingvált, esinos urilány megfelelő hozományval vagy üzleti elhelyezkedés biztosításával férjhez menne jó zsidó családból származó, 30 éven felüli kereskedelmi képzettséggel rendelkező intelligens fiatalemberhez. Cim a kiadóban „Diszkrétio” jelígre.

Eladó egy nagyon szép komplett ezüst evőeszköz. Cim a kiadóban.

Intelligens nőilen fatisztviselő detailban perfect, irodai munkákban jártas bármilyen állást vállalna. Cim a kiadóhivatalban.

Kiseb családi házat keresek megvételre. Cim a kiadóban.

Figyelem! Aliz női dívatszalonba urileányok és asszonyok angol, francia női és gyermekruha szabászatot, varrást rövid idő alatt teljesen elsajátíthatják. Saját ruháikat is megvarrhatják. Str. Gh. Baritiu 16., első emelet.

HÍR

— A világháború Brüsszéből jelentik tudják elfelejteni a borot, bármennyire állandóan beszámoló lenségekről, melyek lében felejtett srapsbanása idézett elő. nek okozta halálát, játszódozás közben, rus „emlék”. Ujjabmol be, hogy a belben egy volt lövész kások melletti felrottmaradt gránát, bokra tőpött a robbdíg súlyosan megse

— Betiltották a ünnepségeit. Páris ták a német mona Vilmos excsászár tervezett ünnepsége mány rendeletet fogtilija a volt uralkozó szeti ünneplését. Erint a Hitler kormány első évforduló állami és községi lobogózni a birodalom

— Agyvértdulás légzés, félelemre lehangoltság, álma „Ferenc József” keletal igen sokszor mányos megállapítás mindenféle szolgálatot teszi.

Hirdessen a

— A sinteregi vasárnap 2. és 3-án volt 30-án lesz megtart

— Világkiállítás donból jelentik: rint 1936-ban má kiállítás rendező ható világgazdasági Sir Harry Buck tálypalota igazgató bizalmas tárgyal hogy a kiállítás tartás meg, itt együtt 100 hektár állítás rendelkez négyzetméter fed jobban megfelelőnek, mint Wemb adással is járna, két hónapon belül

— Az Ussisek muresen, Hellenbe zsálemi kiküldött tá Targumurest, a ban nagyszabású, molt be az épülő ezzel kapcsolatban geről. A mitingen tonné a KKL kör dulatokban gazdag figyelmet az akció Ussisekkin akció, hez tartozó hely folyik, így Reghin Teplitan Liqorn A jeruzsálemi kik kat szintén meg akcióra eddie de az aeilis közz arra, hogy az akció sseggel fog zárul ezer lelt gyűjtött Rezhinből nevaroz keznek az akció s

Diaman

HIREK

A világháború újabb áldozatai. Brüsszsből jelentik: Még mindig nem tudják elfelejteni az emberek a világháborút, bármennyire szeretnék is. A lapok állandóan beszámolnak olyan szerencsétlenségekről, melyek a régi frontok közelében felejtett sráncok és lövedékek robbanása idézték elő. Nem egy kis gyermek okozta halálát a föld alá került és játszóadás közben felszínre jutott háborús „emlék”. Újabb tudósítás arról számol be, hogy a belgiumi Ruysale közelében egy volt lövészárkban dolgozó munkások mellett felrobbant egy háborúból ottmaradt gránát. Négy munkást darabokra tépett a robbanás egy munkás pedig súlyosan megsebesült.

Betiltották a német monarchisták ünnepségeit. Berlinből jelentik: Betiltották a német monarchisták január 27-re, Vilmos ex-császár 75-ik születésnapjára tervezett ünnepségeit. A birodalmi kormány rendeletet fog kiadni, amellyel elflíja a volt uralkodó bármilyen természetű ünnepséget. Egyidejű jelentés szerint a Hitler kormány uralomra jutásának első évfordulóján, január 30-án, az állami és közösi középületeket ki kell kobogózni a birodalom egész területén.

Agyvértodulás, szívszorogás, nehéz légzés, félelemérzés, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által igen sokszor megszüntethetők. Tudományos megállapítások megerősítik, hogy a Ferenc József víz a makacs székszorulás mindenféle jelenségeinél a legjobb szolgálatot teszi.

Hirdessen az Uj Keletben

A sinteregi vásár, amely eddig február 2. és 3-án volt, az idén január 29. és 30-án lesz megtartva.

Világkiállítás Londonban. Londonból jelentik: Angol sajtóhírek szerint 1936-ban májustól októberig világkiállítást rendeznek Londonban a várható világgazdasági fejlődés örömeire. Sir Harry Buckland, a londoni kristálypalota igazgatója kijelentette, hogy bizalmas tárgyalások folynak arról, hogy a kiállítást a kristálypalotában tartásuk meg, itt ugyanis parkokkal együtt 100 hektár terület állana a kiállítás rendelkezésére, amiből 400 000 négyzetméter fedett terület. Ez sokkal jobban megfelelne a kiállítás céljainak, mint Wembley és kevesebb kiadásjal járna. A tárgyalásokat egy két hónapon belül befejezik.

Az Ussisichin-akció sikere Targumuresen. Hellenberg Móra, a KKL jeruzsálemi kiküldöttje a hó 14-én meglátogatta Targumureset, ahol a Zsidó Kulturális Társaságban nagyszabású miting keretében számolt be az épülő jisiv mai helyzetéről és ezzel kapcsolatban az akció szükségességéről. A mitingen felszólalt Kohn Mártonné a KKL körzeti elnöke is, aki fordulatokban gazdag beszédével hívta fel a figyelmet az akció fontosságára. A Mifal Ussisichin akció egyébként Targumureshez tartozó helyesportok közelében is folyik, így Reghinban Grün Béláné, míg Toplitán Liquornik Fülöp vezetése alatt. A jeruzsálemi kiküldött a fenti csoportokat szintén meglátogatta. Targumuresen az akcióra eddig 23 ezer lejt jegyeztek le, de az azillis körzeti vezetőség garancia arra, hogy az akció sokkal nagyobb összeggel fog zárulni. Toplitán eddig hat ezer lejt gyűjtöttek az akció céljaira. Reghinből nevezetesen kedvező hírek érkeznek az akció sikerével kapcsolatban.

HÖLGYEIM!

takarítsák meg a fodrászköltséget, használják a külföldön kítűnően bevált és elismert

ONDULA

Ezen cikklik bevezetésére 10.000 darab ONDULA fésűt áldozunk darabonként 55 lejt reklám árban

Automatikusan ondulál úgy hosszú, mint rövid haját, egyszerű fésülés által. Nélkülözhetetlen egy hölgyek, mint urak számára. Haja mindig szépen ki lesz ondulálva. Rendelje meg még ma „COSMA” Bucuresti, Str. Gramont No. 10 SERVICE: U. K.

Teljesen bizonytalanná vált a Chautemps-kormány helyzete

Még tegnap arról volt szó, hogy az igazságügyminiszter lemondása is elég lesz

Párizs, január 27. A kamara folyosóján a tegnapi este órákban az a hír terjedt el, hogy Chautemps, aki a szocialista frakció megbízottjaival tanácskozást folytatott, azon követelésükre, hogy a megvádolt Reynaldy igazságügyminiszter lépjen vissza, azt a választ adta, hogy elő fogja terjeszteni Lebrun elnöknek az összkormány lemondását. Egy órával később a folyosón azt beszéltek, hogy Reynaldy felajánlotta Chautempsnek tárcájáról való lemondását. A plenáris ülésen megszavazták Elzász-Lotharingia igazgatásának költségvetését, majd a lagnyi vasúti katasztrófa ügyében megkezdett vitát folytatták. Közben a na-

pirendi bizottság ülésen határozatot fogadtak el, amely a plénumnak javasolja a Staviski ügyben parlamenti vizsgálóbizottság kiküldését. A bizottságnak bírói hatásköre lenne s tagjai lennének 8 képviselő, 4 szenátor, az államtanács 1, a semmitűzők 1 és a legfeljebb számvevőszék 1 tagja. Később párizsi jelentés szerint a Chautemps-kormány éjféltől hajnalig tanácskozott arról, hogy elegendő-e, ha Reynaldy igazságügyminiszter vissza lép, vagy pedig az egész kormány adja-e le lemondását. Hajnalban a miniszterek távoztak a minisztertanácsról, de a sajtó képviselői előtt nem tettek semminő nyilatkozatot.

CLUJ különleges szenzációja:

H. E. GROH

Vasárnap d. e. matiné: Jégcsapokjasszony elsőrangú vígjáték, 10, 15 lejes helyárák

A cluji Zsidó Négyzet rendes heti teáját vasárnap délután 5 órakor a Palacé termében tartja meg.

A háborúelőtti románok, Keresztény ség és haladás, Mussolini trükkje, Beszélgetés van der Lubbe levágott fejével, Létezik-e marxista gyermekszoba, Oranienburg egy per! Irok és az irodalom világszemlélete, Zsidó csapás és moszerolás (Ulmann Sándor nyilatkozata), Nagy Endre I. és II. és még számos rendkívül érdekes közlemény gazdagítja az Uj Erdély most megjelent 3-4 számát.

Gyalóky Sándorné nyug. főispán neje írja:

Szinte egy éve használom a Perliott fogpasztát és szájjvizet, szerintem semmi úgy nem fehériti a fogakat és nem tartja a száját oly üdén és tisztán, mint a Perliott.

Tisztújítás a deji Poalé Cedecknél. A deji Poalé Cedeck vasárnap tartotta rendes évi tisztújító közgyűlést, melyen a következő vezetőség lett megválasztva: Elnök: Hirsch Dávid, alelnök: Salamon P. Léb, gondnokok: Léb Adolf és Izák Mór, pénztárnok: Abraham Géza, gazda: Sámuel Ármán.

Véres verekedés a faluban a községi bírósági felbujtására. Popa Ivan Cana községi bírósági régi haragosa volt Todea Petru 20 éves legénynek. Tegnapi este együtt idogált a kocsnában Nicoara Petru szabados katonával, aki szintén haragosa volt Todea Petrunak. A községi bírósági arát amikor már jó adag bort megittatott vele, rávette, hogy Todea Petrut megverje, Nicoara meg is leste Todeát a falusi uton nekiment és egy bunkosbottal alaposan elverte. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a legény 30 napon belül gyógyuló súlyos testisérüléseket szenvedett. A esendőrség a verekedő katonát letartóztatta és úgy ellene, mint felbujtója ellen megindította az eljárást.

óriási sikert elért operett-világfilmje. A film a gyönyörű Capri szigetén játszódik Felülmulja Jan Klepura filmjeit is. Ma, vasárnap és hétfőn utoljára a ROYAL Mozgóban.

Ellélték a koreai kommunista lázadás résztvevőit. Londonból jelentik: A koreai Szöulban nemrég történt kommunista lázadás letartóztatott résztvevőinek perében tegnap hozott ítéletet a koreai japán bíróság. A vádlottak közül huszat halálra, huszat életfogytiglani kényszermunkára, 203 vádlottat pedig 1-15 évig terjedő szabadságvesztésre ítélték. A halálos ítéleteket már végre is hajtották.

Tizenötévi fegyház hazaárulás kísérletéért. Berlinből jelentik: A berlini titkos rendőrség egyik alkalmazottját hazaárulás kísérletéért 15 évi fegyházbüntetéssel sújtották. Az ügyész halálbüntetést kért a vádlottra, de a bíróság azzal utasította vissza az ügyész indítványát, hogy a vádlottra nem bizonyult rá a hazaárulás elkövetése, kísérlet pedig ezideig nem büntettek halállal.

Angol textilérdekeltségek tárgyalásokra hívták meg a japán gyárak megbízottait. Londonból jelentik: Az angol textilérdekeltségek újabb tárgyalásokra hívták meg a japán gyárak megbízottait. Ha a tárgyalások nem fognak eredményre vezetni, akkor az angol kormány megrórendszabályokkal fog védekezni a nem tisztességes versenynek tartott dumping áru beözönlése ellen.

Letárgyalták a svájci banktörvény reformját. Bernből jelentik: A svájci szövetségi tanács ülésén letárgyalták általánosságban a banktörvény reformját. A szakaszonkénti tárgyalásra csak a jövő hét folyamán kerül sor.

Véres összetűzések a szófiai egyetem. Szófijából jelentik: A bolgár főváros egyetemén véres összetűzések voltak a nacionalista és kommunista diákok között. A verekedések következtében több diák olyan súlyosan megsebesült, hogy kórházba kellett szállítani.

NAPRÓL NAPRA

Az osztrák kormány megszüntette a bécsi magánszínházak városi vigalmi adóját. Bécs pénztára ezzel az intézkedéssel jelentős jövedelemről esik el.

Az athéni Akropolisz egy templomot sziklaalapjának elmozdulása következtében összeomlás fenyeget. A görög kormány kétféle drachmát utalt ki a munkálatokra, hogy a templomot megmentse a pusztulástól.

Az 1937-re tervezett párizsi világkiállítás nem fogják megtartani, mert sem az állam, sem Párizs városa nem vállalja magára a rendezési költségeket.

Röbbling, a bécsi Burgszínház igazgatója a jövő hét elején a magyar fővárosba készül, ahol megtekinti „Az ember tragédiája” budapesti előadását.

A tegnapi Budapestre tervezett osztrák-magyar bridsmérkőzés néhány heti halasztást szenved, mert az osztrák válogatott másirányú elfoglaltsága miatt nem utazhatott Budapestre.

Ötvenszázalékos kedvezmény a laibachi mintavására. A CFR vezérigazgatósága 50 százalékos vasúti kedvezményt biztosít mindazoknak, akik június 3-15 vagy szeptember 9-15 között a laibachi mintavására utaznak.

Nagy vihar dühög a Fekete tengeren. Ankarából jelentik: A Fekete tengeren napok óta tartó vihar dühög. Stambul közelében a Capo Primo nevű olasz gőzös megfeneklett. A napok óta tartó vihar miatt több halászhajó nyomtalanul eltűnt.

Lord Baden-Powel állapota válságos. Londonból jelentik: Az Uj Kelet tegnapi számában beszámoltunk arról, hogy sir Boden-Powel, a világ főcserkésze súlyosan megbetegedett. Újabb jelentések szerint sir Boden-Powel állapota válságosra fordult.

Tovább tart a spanyolországi egyetem sztrájk. Madridból jelentik: A madridi egyetemen tovább tart a sztrájk. Újabb híradások szerint a sztrájkolókhoz csatlakoztak a Cadiz főiskola hallgatói is.

Sayers. Jelige: „Gyilkosság”. Egy híradóiroda titkái: vér, arany, kokain. A 28 lejes detektívroman. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az összeg és portóköltés előzetes beküldésével vagy kánvéttel.

Butorait

ölünk vásárolja, 3 előnye van:

1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. Otthona izékes lesz!
3. Készpénzért nagyon olcsón és hitelbe is kedvező feltételek mellett vásárolhat!

SZEKELY és RETI

Baloggyár Rt.
Bárgy Mures, Bucuresti, Braso.

Diamantstein (volt Reményik) vasüzlet üzletét áthelyezte

Calea Victoriei 6. sz. alá. Állandóan nagy árukészlet vasárnap háztartási cikkekben, főzőkencékben és modern butorakban. Olcsó árak! Olcsó árak!

UJ KELET *Legújabb hírek*

Boris király személyesen látogatja meg a betegen fekvő Titulescut

Kitüntetésekkel halmozták el egymást a román és bulgár uralkodók

Mi lesz a síniai látogatás külpolitikai következménye

Bucuresti, január 27. A síniai királyi kastélyokban napról-napra fényes ünnepek folynak le Boris bolgár király és Johanna királynő tiszteletére. A király és királyné ma reggel résztvett a síniai sportünnepségeken. Ezután pedig autóval Braubia ment, ahol Mária királyné kastélyának volt a vendége. A két uralkodó egy autóban ült, amelyet Károly király vezetett. Este intim vacsora volt a kastélyban és ezután Károly és Boris király Perisba utazott udvari vadászatra. A vadászaton résztvesznek Dinu Brătianu, Tatarescu, Cimpăianu, Samsonovici és Uica tábornok, a spanyol és cseh követ. Mocioni fővadászmester és Genov, Boris király adjutánsa. Perisból a királyok Bucurestibe utaznak, ahová időközben a három királyné is megérkezik Síniaiból.

A királyi vendégek látogatása alkalmából Károly király, Johanna királyné és a román koronarend nagyszalagjával tüntette ki Boris király adjutánsát pedig, a Metodiu- és Ciril-rend nagyszalagjával. Ugyanezt a kitüntetést kapta Mária királyné és Erzsébet görög exkirályné, Tatarescu miniszterelnök, Franasovici és Anghelescu.

Ma délelőtt hárommegyedikénkor Mucsanoff és Tatarescu a síniai pályaudvaron találkozott. Mindketten arra a helyre mentek, ahol Duceát meggyilkolták. Levetett kalappal keresztet vetettek és pár percig némán állottak a tragikus helyen, úgy adózva a miniszterelnök emlékének.

Bucurestiben folytatják a tárgyalásokat. Miután Titulescu állapota még mindig nem engedi meg az utazást, a királylátogatás programjába változás állott be, amennyiben a

külpolitikai megbeszéléseket Bucurestiben folytatják, Boris király közölte a kormánnyal, hogy személyesen kívánja meglátogatni a beteg Titulescut.

A bolgár király gesztusa igen mély hatást gyakorolt politikai és diplomáciai körökre és úgy fogják fel, mint a vendég uralkodó nagyrabecsülésének kifejezését. Románia külügyminiszterével szemben.

Boris tegnap kihallgatáson fogadta Tatarescu miniszterelnököt, akivel általános jellegű kérdésekről folytatott megbeszélést. A kihallgatás végén a bolgár király magas érdemrenddel tüntette ki a miniszterelnököt. Ugyanakkor Károly király Mucsanoffot fogadta, ki szintén kitüntetésben részesült. Pénteken este a síniai Peles kastélyban nagy estély volt, amelyen a vendégek, a kormány tagjai, a diplomáciai kar és a politikai élet több ellenzéki vezetője is megjelent, Avarescu, Maniu, Bratiannu Dinu nem voltak jelen.

az egyik hírforrás szerint Vaída sem ami nagyfelnémest kellett, mert a volt miniszterelnök részt akart venni az ünnepségen.

A nemzeti parasztpártot Mihalache képviselte, akivel Károly király feltűnően hosszú ideig beszélgetett és a beszélgetésbe később belevonta Tatarescu miniszterelnököt is. Azt hiszik, hogy a király ez alkalommal a politikai béke útjait egyengette.

A kormány tagjai reggel utaztak vissza Bucurestibe és a vonaton tartottak minisztertanácsot. Ugyanezzel a vonattal utazott Mucsanoff is a fővárosba.

Mi lesz a balkánpaktummal? Diplomáciai körökben élénken foglalkoznak a síniai ünnepségek külpolitikai oldalával. A Znaime, a bolgár kormány hivatalos lapja azt írja, hogy Bulgária nem esatlakozhat a balkánpaktumhoz, ha az a szerződés Bulgária eddigi politikájától való eltávolodást jelentené.

Miután Törökország, Görögország, Jugoszlávia és Románia már elfogadták ennek a szerződésnek főbb elveit, amelyek

határaik kölesönös garantálásán alapulnak örömmel fogadják Bulgária csatlakozását is. Valószínűleg Titulescu ma ilyen értelemben javaslatot is tesz Mucsanoffnak. A bolgár miniszterelnök aig ha lesz abban a helyzetben, hogy beleegyező választ adjon, azonban feltételül nyitva hagyja a kapukat, hogy biztosítsa a két ország közötti jóviszonyt.

A Lupia szerint Boris király látogatásának eredményéről függetlenül február 2-án aláírják a Balkán-paktumot.

A bolgár király a síniai estélyen hozzászabott beszéletét folytatott a bucaresti cseh és jugoszláv követekkel.

Ugo Sola bucaresti olasz követ Giovanni bolgár királyné előtt a romániai olasz kolónia hódolatát juttatta kifejezésre

(A bolgár királyné tudvalevően az olasz király leánya).

Mária királyné a bolgár királyi pár meghívta Szófiába. Valószínű, hogy a királyné februárban meglátogatja a szomszéd ország fővárosát.

Jönnek a szakértők Bucuresti, január 27. Tatarescu miniszterelnök jelentést kapott, hogy a népszövetségi szakértők február 3-án érkeznek Romániába. A holland szakértő Balyns, vagy de Bordes, lesz, az angol Puch, a francia szakértő személyét még nem ismerik.

A Nemzeti Bank igazgatói tanácsa ülést tartott, amelyen a költségvetés problémáját tárgyalták meg. A költségvetés a jövő hét folyamán kerül nyilvánosságra.

Lemond a Chautemps-kormány

Lapunk más helyén beszámoltunk arról, hogy a Chautemps-kormány helyzete megdőlt. Lapzártakor jelentük: Chautemps miniszterelnök az Elysée-palotába ment, hogy bejelentse Lebrun köztársasági elnöknek Reynaldy igazságügyminiszter lemondását.

A miniszterelnöknek az Elysée-ből történt távozása után a Havas távirati iroda jelentést adott ki, amelyben közli, hogy a kormány minisztertanácsra ül össze, amelyen Chautemps elő fogja terjeszteni azt az indítványt, hogy egész kormánya lépjen vissza.

Egyezmény jött létre Németország és Lengyelország között,

melyben tíz évre kötelezik magukat, hogy a felmerülő problémákat közvetlen tárgyalások keretében intézik el. Élénk diplomáciai eszmecsere folyik a német-osztrák viszály ügyében

Párizsban készül a német jegyzékre adandó válasz

Berlin, január 27. A birodalmi külügyminisztériumban Lipski berlini lengyel követ és Neurath báró birodalmi külügyminiszter tíz évre terjedő érvényű egyezményt írtak alá, amelyben Lengyelország és a német birodalom kötelezett séget vállalnak abban az irányban, hogy

a felmerülő problémákat közvetlen tárgyalások útján közös megegyezéssel igyekeznek megoldáshoz jutni.

Az egyezményhez fűzött függelék kijelöli, hogy az egyezmény Európa békéjének megerősítése érdekében és a Kellogg-paktumban foglalt kötelezettségek szem előtt tartásával jött létre.

Egyidejű londoni jelentés szerint élénk diplomáciai eszmecsere folyik a hatalmak kormányai között a német-osztrák viszály kieleződése ügyében.

Anglia egyelőre várakozó álláspont-ra helyezkedik.

Ha Berlinnek Bécs számára adandó válasza nem lesz kielégítő akkor fognak dönteni afelől, hogy a többi hatalmakkal közösen teendő berlini lépés mellett foglalkoznak állást vagy hozzájárulásukat adják ahhoz, hogy Ausztria az ügyet a Népszövetség elé vigye.

Ettől függetlenül a francia külügyminisztériumban készül a németekhez intézendő jegyzék. Az Oeuvre szerint a jegyzék nem lesz mereven elutasító és nyitva fogja hagyni a további diplo-

máciai tárgyalás útját. A jegyzékkel meg akarják előzni a németek által óhajtott angol közvetítő akciót, amelyet francia részről nem látnak szívesen.

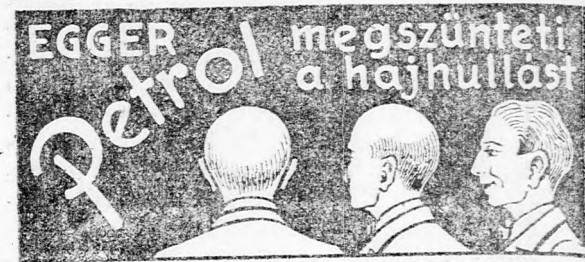
Londoni jelentés szerint az Evening Standard élesen tiltakozik az ellen, hogy Anglia beleavatkozzék a német-osztrák viszály ügyébe. Ezzel kapcsolatban a Reuter távirati iroda azt jelenti, hogy az angol kormány a német-osztrák konfliktus ügyében teendő lépése előtt bevárja Berliennek Ausztriához intézendő válaszáat.

Egyidejű jelentés szerint sir John Simon angol külügyminiszter hétfőn az alsóházban expozét fog mondani az aktuális problémáról, köztük a leszerelés kérdéséről. Ezzel kapcsolatban Genfből azt jelentik, hogy Párizsban attól tartanak, hogy Anglia a leszerelés kérdésében túlságosan nagy engedményekre határozza el magát Németországgal szemben. A francia külügyminisztériumban készül a német jegyzékre adandó válasz. Még nem állapították meg átnyújtásának időpontját.

de ha a kormány nem távozik helyéről, a berlini átadás mihamarabb be fog következni.

Lehetséges, hogy Francois Poncet berlini francia nagykövetet újolag Párizsba rendelik a jegyzékátadási utasítások személyes átvételére.

Egyébként a francia közvélemény nyugtalanítja az a hír, hogy Anglia kompromisszumot akar létrehozni a felfegyver-

kezésre irányuló német és a leszereléshez ragaszkodó francia álláspontok között. Mind általánosabban emlegetik az október 14-i megállapodást, amelynek keretében, mint ismeretes, Anglia és Franciaország megegyeztek abban, hogy a Macedonid-tervet a további tárgyalások bái saúi elfogadják. A közvetítő akció helyett Angliának arra kellene gondolnia, hogy megtartsa adott szavát.

A lengyel-német egyezmény hatása a külföldi közvéleményre

Varsó, január 27. Lengyel politikai körökben nagy örömmel és meglepéssel fogadták a német-lengyel megnemtamadási egyezmény megkötésének híreit. A varsói lapok kiemelik annak fontosságát, hogy az egyezmény érvényességét nem tették függővé semmilyen nemzetközi intézmény fennállásától.

Párizsban a hír mély benyomást keltett. A Matin különösen azt tartja fontosnak, hogy a megnemtamadási egyezmény nem érinti a francia-lengyel és a román-lengyel szövetséget, valamint Lengyelországnak a Népszövetséghez való viszonyát sem.

Németország kötelezettséget vállalt abban az irányban, hogy nem avatkozik bele lengyelországi belügyekbe.

A Journal berlini tudósítás alapján azt írja, hogy ottani diplomáciai körökben is meglepetést okozott az egyezmény megkötése. Kétségtelen, hogy a lengyel-német atmoszférában a fellegek oszladozni kezdenek. Az Excelsior azt hangoztatja, hogy francia politikai köröknek nincs okuk a nyugtalanságra. A Visztula felől fenyegető viharfelhők jöidőre eloszlottak. A londoni Morningpost annak a reménynek ad kifejezést,

hogy az egyezmény időtartama alatt békés rendezésre fog kerülni a danzigi korridor ügye.

A Daily Telegraph nagyjelentőségűnek jelzi az egyezményt az általános európai béke szempontjából. A Daily Mail szerint a megnemtamadási egyezmény létrejötte valóságos esoda, ha tekintetbe vesszük a két ország között eddig fennálló mélyreható ellentéteket.

Az egyezmény Pilsudszky és Hitler együttműködésének gyümölcse.

A Daily Herald annak a meggyőződésnek ad kifejezést, hogy a feszültség enyhülni fog és hogy Franciaország a jövőben nem fog hatáson hivatkozhatni német háborús törekvésekre. A Daily Express azt hangoztatja, hogy Németországnak a megnemtamadási szerződéssel sikerült szétrobbantania azt a vasgyűrűt, amelyet Franciaország vont köréje.

Romanov: Három pár selyemharisnya. Romanov, a jó megfigyelő, könnyed elbeszélő író ebben a művében egy orosz fiatal tudós feleségének nagy lelki megpróbáltatásait, szerelmi játékait és tragikomikus csalódását írja meg. Egy darab e'et hol komikus, hol megdöbbentően lecsújtó körképe ez a pompás regény. Ára köve 60 lej. Kapható az Uj Kelet könyv osztályában az összeg és portóköltség előzetes beküldése mellett, vagy utánvétellel.

Ezen reformok a 1. A Banca Naticvel létesítendő egy mely a Banca Nacio korlátolt törvényes gével bíró pénzenmenetleg.

2. Az állam és n sen létrehozandó eg gos vállalat az orsz

18. Telefon: 9-77. Eln Havonta 110, negyed évre 600, egészévre 1 földre: Havonta 2, n félére 12, egészévre 2 detések díjszabás sz KELET" az erdek zsidóság egyetlen keink utánnomaiat ras megjelölésével

Mi a te

irta: dr. Fischer Tiv Zsidó Pár

Az a resti P jelent

Az ország öntud két szempontból kell és megítélje a politika gi lét feltételeit me nagyrészi közegek a l számára, amelyek eg rületnek azonos term nek. A kisebbségek hogy milyen minőség ország közgazdasági, deklai az adott politil azonos foglalkozási á mi osztályában lévő szent az etnikai kise politikai helyzet kül kat nyújthat, külön terén megnyilatkozó ban. A kisebbségi po kori politikai helyzet specifikus kisebbségi nek szolgáltatában il nos közgazdasági pol jából kell meglátnia.

A zsidó kisebbségi tuma a Zsidó Párt, rülmények között viv tási küzdelemből me rült ki a Zsidó Párt, külföldi is ma annak parlament tribünjé

Ugy a kormánynak küzdő többi pártok hogy a legutóbbi vála adták annak, hogy Ró néptömeg létezik, m ségnek tudja és vallja polgárságból folyó j egyenlőségének igény akarja teremteni a n szellemi erők fejlődé e anyagi feltételeit.

A Zsidó Párt a jöv len alkalmat elmulas ság népkisebbségi lét de politikai mozgató lágiusa az ország k nyezői előtt.

A parlamenti képv szetesen megnehezíti, szia a Zsidó Párt ezid de nem lehet kétsége munka előbb-utóbb e

Igaz ugyan, hogy konstellációk mellett nak látják a közeljöv rampontjainak megv jából. Ez azonban n azt, hogy a zsidó kó mines létjogosultsága szünet.

A zsidó kisebbségi főbb jellegzetessége, politika és nem lehet függvénye. Ez az i nem az, amely gyon nyek esillogtatásáva

Általános közgazd jelenlegi politikai be attól, amellyel 1932 r rasztpárt legutóbbi i detén találtak szemé akkor megjósoltam, csak az esetben lehé dasági téren eredu eredményesség több megvalósításától fű meg is jelöltem. Ugy mok szükségességét, megvalósítása nélkül fog hosszabb ideig b

Ezen reformok a 1. A Banca Naticvel létesítendő egy mely a Banca Nacio korlátolt törvényes gével bíró pénzenmenetleg.

2. Az állam és n sen létrehozandó eg gos vállalat az orsz

Cenzurat

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt nyomása, Cluj, Strada Baron L. Pop 18 Telefon: 9-77.